మద్రాసు శాసనసభ

మంత్రులపై అవిశ్వాస తీర్మానము వీగిపోవుట

జస్టీసు పక్షమునందలి దౌర్బల్యములు బహిరంగములగుట.

తీర్మానమునకు అనుకూలురు 42 ప్రతికూలురు 80

ఈ నెల 14 తేది విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము ...ాసు శాసనసభయందు చర్చకు రాబడినది. ...వు సభ్యులందరునుసుకు హాజరయిరి. ...స్ ...్ ప్రభువుగారు తమ ప్రత్యేక ... సభ్యుల లో ... అధ్యక్షించియుండిరి. ... తమ రంగులు మారు సూచనలో ... నియమిత స్థానములను మార్చుచేసు ... నింపోవలమునగాను పాపము ముందు ... వర్గమునం జేరి తిరించిపోయిరి. ...గారు తన ఓటును తీర్మానమునకు ...గినను, తన ప్లానుకు మాత్రము ...కూర్చొనిరి. ...రు. తన స్థానము నలంక ... ప్రశ్నోత్తరములు జరిగిన ...త్య తీర్మానము డాక్టరు ...తిపాదింపబడెను. తన ...ను బూసగ్రుచ్చినట్లు ...రి. జస్టీసు పక్షము ... చీలికలు కల్గినవని ...్టీసు వర్గమువారి పరిపాలనమునందు విశ్వాసము లేదనియును తెలిపిరి. ఈ ...గమువారు తమ పరిపాలనా కాలమందు ...చ్చిన శాసనసవరణ లన్నియును, పాలనా ...మును సమర్థించు కొనుటకుగా ప్రయ...డినను, ఫలితములు మాత్రము ప్రతికూల పరిగణింప సాగినవి. తాలూకాబోర్డుల ...లనముగాని, జిల్లాబోర్డుల విభజన సూచన ...ి పై వాదమును బలపరచుచున్నవి. ఇవి ...మేగాక, ప్రజాభిప్రాయమునకు ఈ పార్టీ ...ు విశ్వాసము పోయినదని గడచిన అసెంబ్లీ ...కలయందును, శాసనసభ పై ఎలెక్షనుల ...ముల మూలమునను, స్పష్టరుగుచున్నది. మరి ...ను, ఈ పక్షమునందలి వ్యవహారము అతి ...యములుగ నున్నవనియు, ప్రధానమంత్రిపుంగ ...పట్ల తినకుగల గౌరవము చాల తక్కువమైన ...యును పలికిరి. ఈ తీర్మానము సిద్ధాంతముల ...ాద వాధారపడి చర్చించి తీర్మానించవలయు ...నియు, ఇందు వ్యక్తిగత దాక్షిణ్యములు అనవసర ...మనియును నొక్కిపలుకుచు, తన తీర్మానమును సభ్యులు బలపరచవలయునని కోరిరి.

కే. పి. రామకృష్ణనాయరుగారు డా॥ సుబ్బరాయనుగారి తీర్మానమును బలపరచుచు జస్టీసు పరిపాలనా లోపములను వివరింపసాగిరి.

యాహ్యలీ సాహెబుగారు

శ్రీ సాహెబులవారు కడు సమర్థముగ తమ పక్షమును సమర్థింపసాగిరి. ఎదుటి పక్షమువారు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానములు సాధారణముగా ప్రతిపాదింపబడినపుడు గావించు తీవ్రోద్రేకపూరిత కోమలభాషణముల నుపయోగింపక, ...ించి వాదభూయిష్ఠములగు వృదుమధుర వాక్యముల తో సభ్యులను రంజింపజేసినందులకు కొనియాడిరి. సుబ్బరాయనుగారు దేశమునందలి పేరుకుము ...కు చెందినవారలోయని మాక్కుముగ తెలిపాడిరి. ...ధ్యయందుగాక, దేశములో తన పార్టీవంటి ...కటి కలదాయనిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారి అన్యాయానురాగము వీరియందు ప్రసరించెవాయని తెలిపాడిరి. జస్టీసు పక్షమువారు అధికార నిర్వాహణమున నిందింపబడిరి. కొరతనమువారి విధానము వ చలాయించిరిగాని ఇది మంత్రులవిధానము ఎట్లగునని విచారించిరి. స్వామి నేమనుల విషయములో నేలాటి అన్యాయము జరిగియుండలేదనియే నా నమ్మకము. మరియు ఈ తీర్మానము మంత్రులను అందరినో, తుదకొక్కరినో పదభ్రష్టులం జేయుటకు కొనిరాబడినదేగాని, మరొందుగాదు గనుక దానిని సభ్యులు త్రోసివేయవలయునని కోరుచు విరమించిరి. వీరితరువాత శ్రీ నివాసయ్యంగారు రా॥ సా॥ యన్. శివరాజుగారు తీర్మానము ప్రతిఘటించిరి.

బషీర్ అహమ్మద్ సయ్యద్ గారు

కొరతనమువారు పూర్వము చూపుచుండిన ఔదార్యమునకును, నిష్పక్షపాతబుద్ధికిని, ఇప్పుడు ప్రోత్సగారు గావించిన సూచనలకును గల భావ భేదములను వ్యక్తీకరించిరి. నామినేటెడ్ సభ్యులు, ఉద్యోగసభ్యులు, ఎక్సు-అఫిషియో సభ్యులు ఎల్లరు మంత్రివర్గమునకే ఓటుచేతురనియును, అందుకొరకు తమ అధికారబలమంతయును వినియోగింతురనియును తెలిపిరి. ఇట్టి కొరతనమువారి చర్యలకు ఏమి కారణములు? ఇదివరకు ఎప్పుడయినను ఈలాటి నిదర్శనములు గలవా లేక ఇది ఏపద్ధతియో? పార్లమెంటు పద్ధతియా? విరోధీయుల పద్ధతియా? శాసనసభలోని ప్రజాప్రతినిధుల మెజారిటీపక్షము మంత్రాంగమున నుండవలయునుగాని, కొరతనమువారి సర్వాంగబలమును చేకూర్చుకొని తాము ప్రజాపక్షమువారమని విర్రవీగు రాజకీయపక్షమె ట్టిదో యాహ్యలీగారి ఉపన్యాసము స్పష్టపరుపలేదు. కలసినవో ఇరుపక్షములవారును గవర్నరుగారిని సందర్శించి, ఎన్నికలకు నిలుతుమనియును, ఇందు తాము విజయమును పొందగలమనియును ధైర్యముగ చెప్పగలరాయని సవాలుచేసిరి. శాసనసభ పూర్తిగా రద్దుచేయనవసరము కూడలేదు. ఏడుగురో ఆరుగురో నిలిచెదము. అంగీకరింతురా? జస్టిసుపక్షమున దుర్నీతి వ్యాపించియున్నదని ప్రభుత్వనివేదికయే వాకొనియున్న విషయమున నేమిజవాబు నొసగగలరని పలికిరి. వీరితరువాత డ్యానియల్ థామసుగారు అటు ఇటు మాటలాడిరి. రంగనాథ మొదలియారుగారు మంత్రులను వ్యక్తిగతముగ విమర్శించిరి.

రాజకీయ పక్షములందలి అంతఃకలహముల ప్రతిఫలముగా ఈ తీర్మానము కొనిరాబడినది. ఇంగ్లీషు సహాయ మొనర్చుటవలనగాని, ఎదిరించి నందునగాని పరిస్థితులు బాగుపడవనియు, అధికారపక్షము వారికి దేశములో పలుకుబడి తగ్గిన విషయము నిజమైనను ఈ ప్రతిపాదనమును దెచ్చినవారి కిసలే తావులేదనియును, అందుచే ఈ తీర్మానము బలపరచుటలో సర్థము లేదనియును నుపులపరచిరి. ఈ తీర్మానము ...ను, ఈ తరుణము తమపై గావింపబడిన తీవ్ర విమర్శనములను గమనించి మంత్రులు తమ చర్యలను సరిదిద్దుకొనుటకు మంచి అవకాశము ఏర్పడిన దనిరి.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు,

చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

యాకూబు హుసేనుగారును ప్రతిపాదనమును బలపరచుచున్నట్లు పల్కిరి. ఈలాటి విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానములవలన లాభము లేదనియును, ఒక అధికారవర్గ పక్షమువారేగాక ఇతర సభ్యులును తమ నియోజక వర్గమువారి నమ్మకము గలిగియున్నారా యను సంశయము గలదనియును జస్టీసు వర్గమువారి పరిపాలనమే గణనీయమనియును, వీరు అధికారమునకు వచ్చుటకు గల కారణములే వేరనియు తెలిపిరి. అధిక సంఖ్యాకులతో అల్ప సంఖ్యాకులు పోరాడుట ఇచటనే మనము చూచుచున్నాము. ఇది నీతిబాహ్యము. జస్టీసుపక్షమువారు అధికారమునకు వచ్చుటకు కారణము దేశమునందు తమకుగల పలుకుబడి కారణముగాదు. కాంగ్రెసువారు శాసనసభలను బహిష్కరించుటచే వీరు అధికారమువహింపగల్గిరి. గడచిన అసెంబ్లీ ఎన్నికలును, శాసనసభ బైఎలక్షనులు ఇందుకు నిదర్శనములు. నామినేటెడ్ సభ్యులు తాము ఎవరి ప్రతినిధుల మనుకొనుచున్నారో, వారిఅభిప్రాయముల కనుగుణ్యముగ ఓటుచేయుట సమంజసముగాన కొరతనము పక్షమునకు సహాయముచేయరాదని హెచ్చరించెను.

లాంగ్లీగారు మాటలాడుచు శాసనసభ్యులు నియోజకవర్గములకు విశ్వాసపాత్రులా కారా యనునది గాదు నేటివిషయము. మంత్రులు శాసనసభ్యుల నమ్మకము కల్గియున్నారా లేరా యనునదియే ప్రశ్నయనిరి. నియోజకవర్గ విశ్వాసము ఏయూరోపియ సభ్యులును, ఓ.బి.రెడ్డిగారును, ఇటీవల వచ్చిన సభ్యులు మాత్రమే కల్గియున్నారనియు ఇతరుల విషయము సంశయాస్పదమనియు తెలిపిరి.

వాసుదేవుగారు ప్రసంగించుచూ తాము జమీందారుల పక్షపాతులని ఆరోపింపబడిన నిందల నుండి విడివడుటకై జస్టీసుపక్షమునకు రాజీనామా నిచ్చితినే గాని మరొండుకారణము గాదనిరి.

అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ గారు

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నోడించుటకు కొరతనమువారును, మంత్రివర్గమువారును ఈ 2 లేక 3 రోజులుగా గావించుచుండు ప్రయత్నములు ఎక్కువకని గౌరవప్రదములు గావనిరి. ప్రజల ... జయటిచేయుటకు కొరతనము వారికి యీమంత్రులు చేయూత పూర్తిగ నొసగినందులకు, కొరతనమువారు నేడు సహాయపడితే ... మరియు కొరతనమువారి ప్రోత్సాహమే యీమంత్రులకే ముఖ్యపాత్రులు. ... నాటికి 33 1/3 వంతు ... తగ్గింపవలయునని తేబడిన తీర్మానము ... కొరతనము వారితో కూడా మంత్రులును ... అప్పటికిని తీర్మానము ... అట్టి ... మంత్రుల కర్తవ్యమేమి? వంటరి

రాజీనామా నొసగవలసియుండెగాని అట్లు చేయలేదు. కట్టుదిట్టములకు లోబడని మంత్రివర్గము నకు నీతినిష్ఠ యెక్కడ?

ఈ దుర్నీతికి ప్రారంభము శ్రీ॥ శే॥ మునిస్వామి నాయుడుగారిని మంత్రిపదవినుండి అక్రమముగా తొలగించుటకు పన్నబడిన పన్నగములతో ప్రారంభమైనది. దానిఫలితములు క్రమముగా గన్పడగలవు. యీపార్టీ వారిచర్యల ఫలితమున స్థానిక సంఘములలో దుర్నీతి ప్రవేశించినదని గుంటూరు మండలమున ఇటీవల జరిగిన పురపాలకసంఘముల సభ అధ్యక్షతవహించుచూ, యాహ్యలీసాహెబులవారు ఖండించియుండిరి. గాని ఇంతలో వీరియందు మార్పుగల్గుటకు కారణమేమో తెలిపిరిగారు. వేరేయేల ప్రధానమంత్రిగారు నిరంతరము తెచ్చుచుండు స్థానికసంఘముల సవరణచట్టము అందుకు నిదర్శనములు. వాసుదేవుగారును తాను తనపక్షమునకు రాజీనామా నొసగుటకు ఇదే కారణమని పల్కిరి.

సి. రత్నవేలు దేవరుగారు మంత్రివర్గమేగాక యీశాసనసభ్యులెల్లరును ప్రజల విశ్వాసమును గోల్పోయిరి. గడచిన ఎన్నికలే ఇందుకు నిదర్శనములు. మంత్రివర్గమువారి చర్యలలో నేలాటి నీతి నిష్ఠయులేదు. ఎంతమాత్రము అధికారమున నిలువజాలని తంజావూరు జిల్లాబోర్డు విభజనమెక్కటియే చాలునిందుకు నిదర్శనముగా. ఇట్టి మంత్రివర్గమున అధికారమును నుంచరాదు. దానిని నిల్పుటకు కొరతనము తమ సర్వసహాయము చేయుట ... ఇందుప్రవేశించిన దుర్నీతి నాశనము గావలెను. శాసనసభనే తిరుగ నిర్మింపవలసినదిగా మనము శ్రీ గవర్నరుగారిని ప్రార్థించుట ఉత్తమమైనది. యీతరుణమున సభ్యులు ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన దొకటిగలదు. దేశము నిరాశావస్థయందు లేదు. మన అంతర శత్రువులను చేయికొన్నలతో నూపుచున్నది. యీ జస్టీసు వర్గమువారి యందు నీతిబాహ్యమైనదని కొరతనమువారే తమ రిపోర్టునందు అంగీకరించియున్నారు. అంగీకరించియు బలములేని పక్షమునే తాము అధికారమున నిలుపబెట్టి వారికి సర్వసహాయము చేయుటకు బూనినందులకు కొరతనమువారిని మనము మందలింపవలసియుండెను.

వీరు బహు చమత్కారముగా తీర్మానమును ఎదిరించిరి. 1930 లో జస్టీసు పక్షమువారిని ప్రజలు ఎన్నుకొనిరనియును, అందుచే ఆ పక్షమువారిని మంత్రివర్గముగా ఏర్పాటుచేసిరనియును, అప్పుడు సుబ్బరాయను పక్షమువారిని విజయమొందలేకపోయిరనియును. ఇప్పుడు ... సుబ్బరాయను పక్షమువారు అధికారమునకు వచ్చుటెట్లు? కాంగ్రెసువారు ఇటీవల ఎన్నికలలో

గెల్చినది విజయేగాని వచ్చినచో కాంగ్రెసువారు అధికారమునకు రావలయును. ఈ ప్రతిపాదన నెగ్గినచో కాంగ్రెసువారు అధికారమునకు వచ్చు టకు వాలకలేదు. సుబ్బరాయను గారికి ఇప్పుడు జస్టీసువారి కున్నంత బలమైనను లేదు. గనుక ఈ తీర్మానమును బలపరచుటచేత లాభములేదనిరి.

గౌ॥ ప్రధానమంత్రిగారు సమాధానము కొంచ కుదా చెప్పుటపల్కిరి. వారి ప్రతివాదములు తీవ్ర ముగా జరుగుటచేత నేను చెప్పవలసినది బహు స్వల్పమైనది. మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మా నమును, ప్రసంగములన్నియును, గడచిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితములును, యునైటెడ్ నేషనలి స్టులు తమ కార్యక్రమములో ఎట్టిచో, రాజ్యాంగ విధానమెట్టిదో ఎన్నడైన ప్రకటించియుండిరా? వీరికిని గడచిన ఎన్నికలకుగల సంబంధమెట్టిది? జస్టీసు పక్షమువారు ఓడిపోయినను, తమ అభ్య ర్థులను కొందరను నిలువబెట్టగ్గిరి. వీరికి దేశము వందుగల స్థానమెట్టిదో నేటి ఓటింగుఫలితములు నిర్ధారణచేయగలవు. స్థానిక సంఘ చట్టము వనేక సంస్కరణములు గావింపబడినవని సుబ్బరాయన్ గారు నుడివిరిగాని, లోపభూయిష్టమయిన యా శాసన కారకులు శ్రీ సుబ్బరాయనుగారేనను విష యమును వారు మరచిపోయిరి. గావింపబడిన మార్పులలో లోపము ఏమియును చూపబడలేదు. స్థానిక సంఘములకు కమిషనర్ల నియమించు విధా నమునకు శ్రీ రంగనాథ మొదలియారుగారు కారా! ఈ సభలో అన్నిపక్షములవారును అంగీ కరించిన విషయమేగదా! ఈ మార్పులయందు కొందరకి తృప్తి జనించి యుండవచ్చును. గాని క్రొత్త నిబంధనలు అమలులోనుంచునపుడు అను భవము ముఖ్యముగదా! తొందరపడిన నేమిలా భము? జస్టీసు పక్షమున కొన్ని దోషములుండిన విషయము అందరును అంగీకరించుచునే యున్నా రుగాని దానిని భాగుపరచు టకుగా తాను ఎక్కువక్కసి పలుపుచున్నాననిరి. ల్యాండు రివిన్యూ విషయమున దొరతనమువారు గవర్నరు సర్టిఫికేటు మూలమున నధికారము చెలాయించు చున్నను తామెందుకు తమకు సంబంధములేని విష యమున రాజీనామా నొసగవలెనో అర్థము కాలే దనిరి. జస్టీసు పక్షమునందలి అంతరంగిక విభేద ములనుగూర్చి రంగనాథ మొదలిగారు ఆక్షేపించ నవసరము లేదనియును, తమ పక్ష విభేదములను తాము సమర్థించు కోగలమనియు నుడివిరి. క్రైస్తవ కళాశాలయందలి చర్చ రాజకీయములకు సంబంధింప బడదనియును, భారత ప్రభుత్వవిధాన మున తన అభిప్రాయములు మారలేదనియు, తీర్మా నమామోదింపబడినచో శాసనసభను విరమించవలె నని తాను గవర్నరుగారికి సలహానొసగెదనియు చెప్పెను.

ఓటింగు ఫలితములో తీర్మానమునకు

అనుకూలురు.	43
ప్రతికూలురు.	80

తీర్మానము వీగిపోయినది.

కస్తూరి

తులం 1-కి. రూ 28-0-0

అసలు నేపాళము కస్తూరి కలిగి లేనిది మా కంపెనియందు యున్నది. ఒకతూరి తెప్పించి పరీక్షించవలెను.

కస్తూరి డిపో,

ద్వారకాదాస్ మేనేజరు,

బొంబాయి 4.

కోవూరు తాలూకా రైతు మహాసభ

విజయవాడలో 17 తేది సమావేశము గుంటు.

రైతుమహాసభ మార్చి 17 తేది విజయవాడ గ్రామకేత్ర మహాసభాస్థ అవతర్పబడిన పందిటిలో సమావేశము కాబడినది. ముఖ్యముగ రైతు లెల్లను సభకు అరుదెంచిరి. సభసాయంకాలము 3 గం॥ కు ప్రారంభింపబడినది. ప్రథమమున అలగానిపాటి వాస్తవ్యులు రమణారెడ్డిగారు ప్రార్థనగావించిరి. తర్వాత ఆహ్వానసంఘాధ్య క్షుడు త్రిప్పలపల్లి పోలారెడ్డిగారు తన ఆ॥ సం ఘాంధ్యక్షోపన్యాసములో రైతుల ముఖ్యకష్ట ముల గూర్చియు రైతుసంఘావశ్యకతను గూర్చియు ముచ్చటించిరి. తర్వాత అధ్యక్షులు శ్రీయుత రావు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు తన అధ్యక్షోపన్యా సమును గావించిరి. తర్వాత బెజవాడ గోపాల రెడ్డిగారు రయితుసంఘావశ్యకతను గూర్చిఇట్లు ముచ్చటించిరి. రైతుసంఘములు బెంగాలులోను ఇతరచోట్లను కలవనియు, ఈ ఆర్థిక దుస్థితి తోచే జవహారిలాలు నెహ్రూగారు 1931 సం॥ లో రైతుసంఘముల స్థాపించి పూర్తి ఆందోళ నము సలిపిరనియు, ఈయాందోళనా ఫలితముగా అప్పటి (తాలూకాదార్లు) జమీందార్లెల్లరు సమావేశము కాబడి 2 కోట్లరూపాయల శిస్తు రైతులకు మజరాయిచ్చిరనియు, ఇది అందరికి మార్గదర్శకమనియు, మనముకూడ ఇట్టియాందో ళనే సాగించవలెననియు, ఆర్థికమాంద్యముతో ఆస్తి విలువతగ్గి ఋణము పెరిగినదనియు, ఈయార్థికమాంద్యముతో రైతు తనస్థితినిగుర్తిం చినాడనియు, రైతులు వ్యక్తిపరముగా ఆందో ళనచేసిన లాభములేదనియు, సంఘములు బలపర చుకొని వాటిద్వారా సాగించిన యెక్కువ ఉపయోగ ముండుననియు, కావున రైతులందరు సంఘములలోచేరి ఆందోళన సాగించవలయునం నియు, ప్రస్తుతద్వంద్వ ప్రభుత్వం ప్రజలకుబాధ్యత వహించుట లేదనియు, మొన్న రైతుల శిస్తు రివిజను 0-5-4 లు యివ్వవలసినదని చేసిన తీర్మానమును ప్రభుత్వము తిరస్కరించిరనియు, వచ్చేసంస్కరణలలో అన్నిశాఖలు ప్రజాయత్త ముచేయబడుననియు, వచ్చేశాసనసభా తీర్మాన మును సంత్రులు అములు పరచవలెననియు, లేదా రాజీనామాల నివ్వవలసి యుండుననియు, కావున ఇది మొదలు రైతులు పెక్కుని సంఘ ముల స్థాపించి వచ్చే శాసనసభలో తమ ప్రతిని ధులకు సలహాలచెప్పి రైతుకష్టముల తీర్పుకొన వలెననియు, రాజకీయమునకు రైతుకు సంబంధ ముండకూడదని కొందరు చెప్పుచున్నారనియు, ఏవిధముగ చూచుకొన్నను అన్ని విషయములు రైతుకు సంబంధించినవే యగుటవలన రైతు రాజ కీయ సంబంధము విడదీయుటకు వీలు లేకున్నద నియు, పయోనీర్యాపు దినపత్రిక గూర్చి చర్చిం చుటకూడ రాజకీయ మేననియు, అట్టివానిని కూడ చర్చించకుండ టసాధ్యమా అనియు, పత్రములోని సంస్కరణలు రైతుకు సంబం ధించినవేయనియు, ఆవిషయముల రైతు తొక్కను కలిగించుకొనుటా లేదా యనుటకూడ [illegible] నీయాంశమనియు, ఏవిధముగ జూచినను రాజకీ యమును విడదీయ వీలు లేకున్నదనియు, కావున ఈప్రశ్న రైతుల మనోతత్వాన్ని బట్టి నిర్ణయించ వలెననియు, ఎన్నికల అన్నింటిలోను రైతుకు రాజకీయమునకు సంబంధము తప్పదనియు, మనిషి మనస్సుయందే పరిబంధమే రాజకీయము

నియు, నిటివపరులగూర్చి చర్చించుటకూడ రాజ కీయమేయనియు, కావున భయపడక అన్ని విష యముల నిర్భయముగా చర్చించవలసి యుండున నియు, వచ్చే సంస్కరణములలో భూస్వాముల హెచ్చునిడు, భర్తలకు వాలనప్పుడు శిస్తులు హెచ్చుగలవనియు, రైతులు ఈ విషయములు చర్చించకుండా ఎట్లుండగలరనియు, కాంగ్రెసులో చేరమని తాను చెప్పుటలేదనియు, రైతుసంఘ ములలో హెచ్చుమంది మెంబర్లుచేరి సంఘ ములద్వారా తమ ఆశయముల నెరవేర్చుకోవలె ననియు, ఇంగ్లాండులో లేబరుఉద్యమము ప్రథ మున ఇట్లే రైతులతో ప్రారంభింపబడి 28 సం॥ లో ప్రభుత్వము స్వాధీనపెట్టుకొనెననియు, రైతులు సమృద్ధి, ఆరోగ్యం, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం, పత్రికా స్వాతంత్ర్యం అన్నిపొందవలయు ననియు, రైతే దేశమనియు, స్వరాజ్యమనిన కూలివాడు మొదలు అందరు సౌఖ్యపడుటేననియు, కావలి తాలూకా రైతుసభలకెట్టి సంఘముల స్థాపించి ముదంజవేసినదనియు, అట్లే కోవూరుతాలూకా లోను తాలూకాఫిర్కా గ్రామసంఘములస్థాపించి సభలజరిపి రైతులలో క్రొత్తశక్తిని ఉద్రేకింప జేసి, వచ్చేప్రభుత్వములో హెచ్చుపలుకుబడిని సంపాదించి, రాగలమంత్రులు రైతుసంఘముల యిష్టప్రకారం మెలగునట్లు చేయవలయుననియు ప్రాక్రచ్చిరి. తదనంతరం సభలో 15 తీర్మా నాలు చేయబడినవి. సాయంత్రము 6½ గం. కు సభవిరమింపబడినది.

అధ్యక్షోపన్యాసము.

మహాశయులారా!

నన్నీ రైతు మహాసభకు అధ్యక్షునిగాయుంచి బహుమిత్ర సందర్శనమునకును వారితోకలసి పని చేయుటకును నా కవకాశ మొసంగినందులకు ఈ ఆహ్వాన సంఘమునకు వందనము లర్పించుచు న్నాను. రైతుసభల ఆవశ్యకతగురించి నేనుప్రత్యే కముగ నిందు చర్చ చేయబూనుట అనవసరము. యిదివరకే రైతులు పల్లెపల్లెనుండి యిచ్చటికి వచ్చుటె రైతుసభల ఆవశ్యకతను మీరు స్పష్ట ముగ నెరింగిన వారనుటకు ప్రబల నిదర్శనము.

ఒక్కమాటమాత్రము యీ విషయమున నేను సూచించుచున్నాను. వ్యవసాయముపై సర్వము నకు ఆధారపడియున్న భారతజాతి అభ్యుదయము నకు రైతు సంఘములు జీవగర్రలనుట మీరు గ్రహింపవలసిన ప్రథమ సూత్రమని నా మనవి.

నేను తొల్లింటివలె రైతు తనయింట కూర్చొని రాముడైతే నేమి రావణుడైతే నేమి అని మౌనము వహించిన తరుణోపాయములేదు. కనుక వ్యక్తికిని దేశమునకును సంబంధించిన సర్వ విషయముల యందేకాక ప్రపంచ పరిస్థితులుకూడా ఎప్పటి కప్పుడు తెలుసుకొని కర్తవ్యమును నిర్ణయించు కొని కార్యదీక్ష బూనినగాని దేశమునకు ముక్తి లేదు. యిదియే నావిన్నపమున నేను సూచింపదల చిన ప్రధానాంశము. నేడు మానవ ప్రపంచమున ప్రకృతి ఒక కట్టుకథ. మానవ చరిత్రయందు నవీన యుగము మహత్తరమైనది. భాగ్యవృత్తిని అనంతముగా పెంపొందింపజాలిన యంత్రాధికముల నిర్మాణముచే ఆ ప్రతిమానమైన యుగమిది.

ప్రకృతిలోని దివ్యశక్తులు మానవుని అధీనమగు చున్నదినాలు. మనకాలము ఏండ్లుకొలదిపై మించి నను ఉదవశక్యముగాని మహాసముద్రమును పిల్లకా ల్వలుగాచేసిన జలయానములు నూరాబదిల మూ రము ఆతిక్రమించేయు ఆకాశయానములు, సముద్ర గర్భమును భేదించుకొని నిశ్చితిగా బయలునించు జలాంతర్గాములు, టన్నులకొలది సరుకులను మూల మూలనుండి గొనివచ్చి యింటిముంగల పెట్టకైను రైళ్లు, వేలకొలదిమైళ్లకివ్వలయున్న జనులతోమాట లాడించు [illegible] వెళ్లిపోయెను, కలిసిని [illegible]

విశేషియులలో మాములు లావాదేవిలకే పేసా రములు కోట్లకొలదిగా జరుగు మారకపు పొకర్లు ములు, ఒక గంటకు లక్షల వెలచేయు వస్తువుల ఉత్పత్తిచేయు విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రములు అమోఘ మైన అభ్యున్నతికి గ్రొత్త మార్గము సూచనలిచ్చు [illegible] భాగ్యము. సర్వతోముఖమైన మాన వశక్తి విజృంభణముగన్న ప్రపంచమున పేదరిక మనివార్యమైనదని విశ్వసింపకుండుట సాధ్యమా? దారిద్ర్యము నశింపచుట లోదకపే సౌఖ్యము అకచేతి నిమ్మపండుగదా. పేదరికమువలన కలిగిన అనిర్వ [illegible] క్రౌర్యము చున్నగుసవి రూపరి ప్రకాంతరసా [illegible] వనై ప్రపంచ సౌహార్ద్ర భావమున నుంపకలు [illegible] అందరు తలప సామాన్యమే.

ఆశను అనుభవానికి చాలదూరము. అనకే [illegible] దొకటి అయినది పేరొకటి. సర్వమానవ సౌ [illegible] కను మాపు మేకలో వున్నదనిపించినది కాని [illegible] కలన్నియు పట్టి అడియాసలుగ పరి [illegible] బీదలు భాగ్యవంతులు కాలేదు. కష్ట [illegible] అంతమొందలేదు. అనుకొన్నదంత [illegible] నది. అంతేకాదు. దారిద్ర్యాన్ని పురు [illegible] నది. నాగరిక ప్రపంచము అన్ని [illegible] జేసు వినవచ్చుచున్నది. పేద [illegible] తీవ్రరూపముగనున్నది. కష్ట [illegible] దొరకుటె కష్టమైనది. అపు [illegible] ఆకలితీర అన్నమతిను భా [illegible] చేతులుజాచిన కొలది అం [illegible] చున్నది. ఒక్కటే అ [illegible] నిర్బంధ విమోచనము [illegible] యా సంభృతానాం [illegible] లవద్ద మ్రోగుచున్నది [illegible] వాణిజ్యము కునికిపా [illegible] మను పల్కులే [illegible] వినవచ్చుచున్నది. జీవితమే నేర [illegible] నది. పంచాయతీలు పటాపంచ [illegible] ప్రజలకు [illegible] యించి వసూలుచేయుపని ఆ మంత్రా [illegible] కష్టలనుండి విచ్చేయు ఐ. సి. [illegible] గొని [illegible] మైనది. కాసు వీసములలేక [illegible] స్థాపక [illegible] స్కరింపబడిన తగువులాటలు [illegible] ముగా [illegible] స్టాంపు డ్యూటీలతో, వెయ్యా [illegible] చెల్లించి, వందలకొలది చార్జీలు బక [illegible] పరిష్కరింపబడకేవు. చెరువులు చె [illegible] తెగినను పూడినను ఏండ్లు గడచినా [illegible] కావు. గ్రామసమిష్టికి చెందిన లోపు ఎన్ని [illegible] బీట్లు పలుకుబడిగల పెద్దల పాలైనది [illegible] లోకము అప్పులపాలై సహాయములేని [illegible] టకు సిద్ధముగానున్న నా నెరవేని దీపమువలె [illegible] లాడుచున్నారు. మనగ్రామ దారిద్ర్యపు [illegible] సాక్ష్యమనవసరము. ప్రత్యక్షానికి ప్రమాణమ [illegible] లేదు. మీరుమిక్కిలి భరతన్నము ప్రభుత్వ [illegible] హాణము నెల్లనెత్తి పైనోసి భరించునది వ్యవ [illegible] యముగనుక భారతజాతి స్వరూపనాశనము పొం [illegible] సజీవముగ నుండుట కిష్టగించునేని భారతీ [illegible] లెల్లరును ప్రజలతరపున రాజకీయమును నిర్వహిం [illegible] ప్రభుత్వము ఏకముఖముగా వ్యవసాయ క [illegible] సంరక్షణమునకు గడంగునట్లు చేయుట ప్రధా [illegible] ధర్మము.

రైతువారి శెటిల్మెంటు కథ

గూడావెంకన్న.

నేటికి రెండు ప్రధానలోపములు యిందు [illegible] చిందుచున్నాను. మొదటిదూర్చు భాగ్యపు [illegible] నుండి రొఖ్కరిస్తుకు మార్పుటవలన రైతు [illegible] పంటను తక్కువధరలకు అమ్మకొనవలసిన స్థితి [illegible] దిరి. రెండవ రొఖ్కముశిస్తు రేటు భాగ్యపు [illegible] లేని వెలపై నిర్ణయింపబడుచున్నది. కనుక [illegible] తక్కువయినప్పుడు రైతు నష్టపడి అయినను [illegible] యెక్కువ శిస్తునకు చెల్లించుట తప్ప [illegible]

(తరువాత 9-వ పేజీలో చూడుము)

లఘు చపేటాలు

—::—

(కృష్ణ.)

కృష్ణా కాంగ్రెస్ వారి నటకవారు రాయలసీమా క్రిందట నెల్లూర్లో 17 తేదీ ప్రదర్శించారు. నటులెంత సమర్థులైనా నాటకంరక్తికట్టలేదంటారు ప్రేక్షకులంతా. లఘువిమర్శన కెందు ముఖ్యాలు:— మాలలసీమ, లవకుశ టాకీలోని నాటకశ్లోక సాహిత్యసంపదే గాక నాటకానికంతా వన్నె తెచ్చింది. ప్రథమప్రవేశాన పోయినరాజుల సంబంధంలో శ్రీకృష్ణదేవరాయల ప్రస్తావన శ్రేయం. 40 సంవత్సరాలుగా యిప్పటికీ దేశాన్ని మరచిపోయిన పింగళిసూరనివారి అన్నానాయనమ్మను, ప్రస్తుతానికి బదులు "ప్రసంగిం" అనివాడినా, అయ్యప్పరుడు అనర్గళంగా తెలుగునాటకంలో అబ్బ చేయడం ప్రశంసార్హం. అదివారాయనయ్య భూమపురిగాంధర్వ రాము కృష్ణయ్య మాలవేషం, కల్లెటూరి స్వభావత్వం ఉట్టిపడ్డట్టుంది. నందుడు ఆశించినంత ఆనందాన్ని వ్య క్తపరచలేకపోయారు. విశ్వనాథుని వేషం ఇచ్చిందెవరో? పురాణ శ్రవణం అమోఘం. నటరాజ భట్టుకు అవిహితుడైనా ముసలితనం వ్యాఖ్యానంగా ఉంది. గాని చివరదాకా శెక్కగట్టి లాభవస్త్రాలు తీస్తే నాటకం ద్రమ్యంగా ఉండేది. ముఖ్యప్రీతికి రాములం గానందుకు క్షమించాలి.

* * *

వ్యవసాయపారిశ్రామిక ప్రదర్శన సంఘాధ్యక్షులే ప్రదర్శన ప్రారంభకులుగా ఉండడం సాంప్రదాయ విరుద్ధమనుకుంటా! ఉడ్‌హాన్ దొరగారు విదేశీయ్యంమీద పన్నెయ్యడం తన కిష్టంలేదన్నారు. సరే! విదేశ ప్రభుత్వాలన్నీ స్వదేశీసంరక్షణార్థం ద్యూటీలతో నింపుతున్నారే దీనికేమంటారు? సరికొక వాసనా దూరదేశవాసనా. ఈప్రదర్శనాలలో అధికారుల సంబంధాల తగ్గించి రైతుసంబంధాల హెచ్చించి రైతుకోటికి అభిమానం, చొరవకలిగించడం సమంజసమంటారు పెద్దలు. మా డి. యం. కె రెడ్డిగారికి ఈమాటయినా బస్తే దే ఆసన్నులోనైనా ఒకతోకె తగిలిస్తే కృషికి తగిన ఫలంగావుంటుంది. ప్రదర్శనానికొచ్చిన సామగ్రి మామూలు దొడ్డపుటుంబంవారి వంకాయలు, అరటికాయలు, గుమ్మడికాయలు మినహాయిస్తే చెప్పతగినవి, రైతుకోటి కుపకరించ తగినవి బహుకొద్ది. ప్రదర్శకులనందరిని అధికారవర్గం వారికి పరిచయంచేయడంలో పక్షపాతం జరిగిందంటారు వైశ్యబ్బందంవారు. మొత్తానికి పట్టువలకవలకూడా నిష్ప్రయోజనంగా రైతుకోటికుపకరించినా ఉపకరించకున్నా ప్రతిసంవత్సరం ఈకార్యకలాపం నడిపిస్తున్న మిస్టర్ వి. యం. కె. రెడ్డి, ఎ. పి. సుబ్బారెడ్డిగార్లకృషి లభిందవనార్హం. ఇకముందయినా అభివృద్ధిమార్గాల నన్వేషించడం మంచిదని మాసలహా.

* * *

ఇందుకూరుపేట ప్రాంతం ఒకతడితోపంజేహెమ్మవిస్తీర్ణం మాగాణికి పారకుండా 10 ఏళ్లు దిగ్గట్టి కడితిపాలెం ప్రాంతం జాస్తికాలం పారవలసిన కొద్దిభూములకు పూటు యివ్వడం బాగులేదని రైతులు మొరపెట్టినా న్యాయం విమర్శించకుండా చేసినవృత్తర్వు తిప్పనిచెప్పడం ఇంజనీయరుగారి రైతు ప్రేమకు నిదర్శనం గాబోలు?

* * *

తెలుగురాని సబ్‌డివిజన్ ఆఫీసరుతో మొన్న కొడవలూరు మకాములో ఓవర్‌సీయరుగారి మందగాలగూర్చి చెప్పకొంటె ట్రాన్సులేటరు గాఆఓవర్‌సీయర్ గారే దొరికాడట. మంచి హాస్యాస్పదంగా వుంది. ఇందుకనే కేశభావలు రానివారిని ఈలాటివుద్యోగాలకు పంపకూడదని మొత్తుకుంటారు. ఇందుకోసమేగా తెలుగురాష్ట్రాన్ని ప్రత్యేకించమనడం. ఇప్పుడయినా రైతులర్థం చేసుకుంటె ముందు ముందు ఉపకరిస్తది మాసలహా.

* * *

నెల్లూరు ఇంజనీయరుగారి సమక్షంలో కొడవలూరుక్యాంపులో క్రిందిఉద్యోగస్తుల లంచాలకథ చెప్పారటనే విచారించారా?

* * *

రామాపురం డాక్టరుగారు మందుల యిండెంటు వ్రాసిన తేదికన్న ముందుగనే ప్రిన్సిపాలుగారి చేవ్రాలుతో ఆమోదం బడసిందటనే ఏమిటండీ ఈచిత్రం? తల్లికంటే పిల్ల ముందు పుడుతుందా? జిల్లాబోర్డు వారు ఈ కాగితాలు చిత్తగించి సవ్యతుంటారా లేమ పరిపాలనా సౌష్టవానికి.

* * *

నెల్లూరు యలక్ట్రిక్ కంపెనీవారికి జిల్లాబోర్డువారు లక్షరూపాయలు అప్పు అనే దానం యిచ్చారు. ప్యాసుచేయించినందుకు కాబోలు పాతమేనేజరు యింటికిమొగించినా ఇంటిముందు వీధిగూడల్లో రెండులైట్లువేశారు. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులవారి స్వంతబంగళాకు నెల్లూరు యలక్ట్రిక్‌పాలస్ వారు వేసిన లైట్లువగయిరాలకు ఎవరు డబ్బుయివ్వాలో తేలలేదు. బోర్డువాలారు లక్షరూపాయలు కంపెనివారికి ముట్టింది. కాబట్టి వారి అంక్ చారివారు పలుకరు. రాజాగారు పలుకరు. ఈపద్దు దావాకొస్తుందంటారు పెద్దలు. వెంకటగిరివారితాలూకు జడ్జిగారిబంగళాకు వేసిన లైట్లువగైరాలు పగాటికి నల్పిపోయ్యాయి. చెక్కు చేతికొచ్చింది వాసుదేవుడు? సంస్థానాన్ని పాలించే దివానుగారికి ఈగొడవ తెలియదట. వైస్‌ప్రెసిడెంటుగారి చేవ్రాలుతో చెక్కు బట్టింది. ఆకోజు 37 మందితో వారిబంకకు ఎలెక్ట్రిక్ ఫిటింగుపూర్తి అయినది. బోర్డు సెక్రటరి రాజేంద్రరావుగారి బాడుగరూముకు కంపెనిరి లయిసెన్సు యిచ్చారు. ఇతరులకు 43 రోజులకు రు 11 లు తీసుకుంటుంటే రావుగారికి ఏమీలేదు దా మీటరుగూడా లేదట. దీన్నే వడుపుకొన్న పెద్దలు సద్వినియోగం అంటారు.

* * *

అగస్త్యరెడ్డిగారి రిజిష్టరు నోటీసుతో 10 వేల రూపాయల పనిచ్చారు గదాయని సంతోషపడితే అంతా తల్లక్రిందేనట! నాయుడుగారి జూరిస్‌డిక్షన్‌లో అన్యులుప్రవేశించారని కాబోలు కూలీలు బాయికాట్, బండ్లుదొరకనీలేదు. దేమూరుకాపు అపాధ్యుడు నెల్లూర్నుంచి అన్నీ తప్పించుకొనిపోతే చిన్నఅధికార్లంతా ఎదురే! అన్ని విధాలయిన యిబ్బందులు కల్పించారట. మాచారా ఈనిష్పాక్షిక కథావిధానం.

* * *

కోఆపరేటివ్ బ్యాంకి నూతన భవనప్రవేశోత్సవానికి ఏప్రెలు 21 తేది భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగార్ని పిలుస్తారట. మంచిసెలెక్షనే! పట్టాభి నాణ్ కోఆపరేషన్‌లోనేగాదు, కోఆపరేషన్‌లోకూడ అనన్య ప్రతిభాశాలి. ఆంధ్రబ్యాంకు, ఆంధ్రఇన్స్యూరెన్సు మొదలైన సంస్థలన్ని ఆ నిర్మాణ్యాగ్రహ్యపాదిచేతి క్రిందనే నడుస్తున్నాయి. ఆంధ్రదేశంలో నేకాదు యావద్భారతంలోనూ పట్టాభి పేరు బడ్డవెయ్య.

* * *

వెంకటగిరి దివానుగారు చేసినపనులలో చెప్పకోతగిందొకటుంది. నెల్లూరుజిల్లా జమీన్‌రైతు అధ్యక్షులు వెంకటాచలనాయుడుగారి ... తీర్మానించి విధయు అవిశ్రేయ ... నాటాడు ... వెంకటగిరి తాలూకా జ. రై. సం. ... ఇంపుడం ... దివానుగారు?

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

యి. పి. నెం. 1452/34

స్మాలు నెం. 608/34

చతుర్వేదుల శ్రీరామయ్య— వాది.

ఎదిరి

ఘడియారం వెంకటరమణయ్య— ప్రతివాది.

యీ నెంబరున వాది ప్రతివాది తాలూకు సిరాస్తిని యాలమునకు కోరి దరఖాస్తు దాఖలు చేసుకొన్నందుకు అందుమీద ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తం తే 1-4-35 దికి వాయిదా వేయబడి యున్నది. సదరు తేదీన ప్రతివాది కోర్టుకు హాజరై తనకుగల ఆక్షేపణలను తెలుపుకొనని యెడల ప్రతివాది పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని తెలుపడమయినది.

నెల్లూరు. 27—3—35 } పి. వి. కృష్ణయ్య, వాదివకీలు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

స్మాలు 10/35.

నాతా నంబెరుమాళ్లశెట్టి వగైరా వాదులు.

ఎదిరి

శెట్టి బాలయ్య ... ... ప్రతివాది.

యీ నెంబర్ను వాదులు నీపయికూఎటుటిన లావాదేవి తాలూకు బాకీ రు 53-14-6 లు రాబట్టుకొనుటకుగాను నీమీద దావా చేసినందుకు దరిమిల్లాన తే 3-4-35 న్ని మాత్రం రు 45 లు చెల్లించుచున్నావనియు పైదావాలో నీకు నోటీసు నిమిత్తం తే 5-4-35 కి వాయిదా వేయబడి యున్నందున వాయిదా తేదీకు నీవు కోర్టుకు హాజరయి నీకుగల ఆక్షేపణలను చెప్పుకోవలెను లేనియెడల నీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని సూచనగా తెల్పడమైనది.

... ..., ...,
వాదుల వకీలు, నెల్లూరు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, శుష్కించి, పటుత్వముతప్పి, నరముల దుర్బలత్వముచేజిక్కి, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొనుటకు ముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృత మొక్కటే శరణ్యము. అది అతి త్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వములనెరియు కలుగజేసి, నూతనశక్తి, ఉల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిషాపులో దొరకును: పెద్ద సీసా రు 3—4—0.
చిన్న సీసా రు 1—12—0.

తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము

పోస్టుబాక్సు నెం. 287, మద్రాసు

కారణము.—
నెల్లూరు రంగనాథస్వామి తిరునాళ్ల వల్ల గతవారము పత్రిక వెలువడలేదు.
—సంపాదకుడు.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
29-3-1935

భారతీయ సమస్య.

భారతీయ సమస్య ఆంగ్లేయులకు కఠిన పరీక్షయైనది. ఆంగ్ల సామ్రాజ్య మకుటమునకు భరతవర్షము ముఖ్య రత్నమయినది. భరతఖండము అంతర్గతము గాకుండిన నిక ఆంగ్లేయులకు సామ్రాజ్యమే లేదనవలసియుండును. ఒక ఆంగ్ల భూమికే మాత్రముగాక, లోకమునందె చటనుండు నాంగ్లేయునకును భారతీయ సాన్నిహిత్యములేకుండిన గడనమే మృగ్యముగాగలదు. ఆంగ్లేయులకు భరతఖండ పరిచయములేని నాడాంగ్లభూమి పడుచుండినపాట్ల నెరుంగనివారెవరు?

అనేక పాశ్చాత్యదేశము లీ భరతవర్ష పరిపాలనార్థము పోరిపోరి తుదకు ఆంగ్లేయుల పాలబడినదిగదా! దీనిచరిత్రమనకు ప్రస్తుతము అనవసరము. సర్వంకష ప్రజ్ఞాధురీణుడగు ఆంజనేయుడు సయితము కాలవశమున బ్రహ్మాస్త్రమునకు లోబడినవాడయ్యెను. అబ్బరాని లబ్ధి లభ్యమయినపుడు ఆంగ్లేయులు నిజముగ భారతీయులపై నవ్యాజానురాగమును కలిగియేయుండిరి. వారి విశాలభావ పరంపరలు, వారి ఔదార్య గుణగణములు, వారియెడ భారతీయులకు ఆకర్షణీయ మగుటచేత, పాలనా విధాన మెట్టులనుండినను, ప్రేమాపాత్రులయి విరాజిల్లుచునే యుండిరి.

గాని, కాలము మారినది. భారతీయ ద్రవ్యాపహరణముచేత ఆంగ్ల హృదయము, భారతీయులపట్ల వికటించినది. భారతీయులపై గల మహోన్నత గౌరవము క్రమక్రమముగ నశించి, నశించి తుదకు నిరసనభావ గర్భితమగు నిరంకుశత్వమును, ఆత్మాభి జాత్యచోదితమగు వర్ణ విచక్షణా నైచ్యమును, పెరిగి, పెంపొంది, దిట్టముగ పాతుకొనినవి.

విజ్ఞాన భాండారమగు భరతవర్షము నిజము గుర్తించుటకు బహుకాలము పట్టదయ్యెను. మందబుద్ధిచేత పడిన వలలనుండి చమత్కారముగ తప్పించుకొనుట మానవ స్వభావము. ఒందేని ఛిద్రము గలదు. స్వాతంత్ర్యేచ్ఛా మారుతము ఆసేతు శీతాద్రుల పర్యంత మొకసారి ప్రాప్యమయినది. భరతఖండము నిజస్వరూపమును గుర్తించినది.

ఆంగ్లేయులు కనులు విప్పిచూచిరి. పొరపాటులను సవరించుకొనుటలో వీరిని మించినజాతి గానరాదు. భారతీయులను తృప్తిపరుపకున్న లాభములేదని ప్రాజ్ఞులు తలచిరి. అధికారము విడనాడక హస్తలాఘవముచేత పని చక్కబడవలయునని తలపడినది. గాని, ఇంచుక యయినను లాభకరముగ నుండనిది తృప్తిపరుపబడవని యెరింగియే మాంటేగు ఛెల్మ్సుఫర్డు సంస్కార ప్రణాళికా ప్రాదిపదకము వేయబడినది. ప్రపంచమునందు అనుదినము వీచుచుండు ప్రచండ స్వాతంత్ర్య వాయువులు భారతస్వాతంత్ర్యమును మరిమరి ప్రోదిచేయ సాగినవి. ఆంగ్లేయులకిది కంటకావృతమయినది. గాని చిక్కులలో నిరికికొంటిమిగదా యని పరితపింపసాగిరి. స్వేచ్ఛా జీవితమును లోకమున కాదర్శముగ నొసగుచు, అఖండ సామ్రాజ్యము పాలించు ఆంగ్లేయులు, నవీనకాల ప్రపంచనాగరిక భావత రంగముల కనుకూలముగ మెలగవలసిన ప్రభువులు అన్య మార్గమును అనుసరించుట సాధ్యముగాదయ్యెను. సైమను సంఘమువారిని విచారణార్థము పంపిరి. వారిచే సంకుచిత సూత్రముల వెల్లడిగావింపజేసిరి. దేశమున తన్మూలమున ప్రచండముగ రగుల్కొనిన, క్రోధానలమును చల్లార్చుకొరకు రౌండుటేబిలు నాటకము నాడించిరి. శాసనోల్లంఘన కార్యవిధానము ఉపసంహరించుకొనినచో, కుర్చీల కుళ్లాయిని తొడిగెదమని ఢంకాగొట్టిరి. అమాయకులుపాపము! భారతీయులు తిరుగ ఆంగ్ల వాగ్దానములందు జిక్కికొనిరి. భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామము ఎట్టి షరతులు లేక ఉపసంహరించుకొనుటయే ఆంగ్లేయులకు విజయప్రాప్తిగదా! శ్వేతపత్రము వచ్చినది. మూలుగుచుండు నక్కమీద తాటికాయ అయినది. శ్వేతపత్రము తెక్కలువిరిచిన సైమను రిపోర్టు. సైమనుగారు కలనైన తలచని ఫెడరేషను, దానికి తోకలుగా విచక్షణ రక్షణము, గవర్నరు జనరలుకుగాక, గవర్నరులకును సర్టిఫికేషను అధికారములు ప్రసాదింపబడినవి. ఒక స్టేటుకొన్సిలుతో నేడు పడలేక విసిగే భారతీయులకు ప్రతిరాష్ట్రము నందునను రెండవ శాసనసభ. ఇంతటితో బోయెనా! చక్కెర పలుకులతో సంస్థానాధిపతులను ఫెడరేషనులోనికి గొనివచ్చి వాగ్దానముసగిన మహోన్నతాదర్శము లన్నిటిని, కత్తిరించి, కాడికి అర్హగ్గమని ప్రోద్బల పరుపసాగిరి. అన్ని విషయములందును అవ్యక్తులయ్యును, సంస్థానాధిపతులును, వారి మంత్రివర్గమువారును, తమకుగా పన్నబడిన వలయందు ప్రవేశించుటకు యోచించుచుండుటలో నేమి విశేషముగలదు. ఈ ఇంద్రజాలము భయంకరమని యెరిగి దూరముగుట సహజముగదా? ఇది ఇట్లుండ, నీ శ్వేతపత్ర ఫలితమగు పార్లమెంటరీ కమిటీ రిపోర్టు విచిత్రరూపము దాల్చినది. నిరంతర విముఖులగుభారతీయ జాతీయనాయకులు పోరాటమే కర్తవ్యమని నిర్ణయించుకొనుట యందు విశేషముగలదా? ఈ సంస్కారములను అమలు సలుపు నొక్క రాజకీయ పక్షమును గానరాదయ్యెను. తాము దగ్గిర జేర్చుకొన్న ముసల్మానులు విసర్జించిరి. మితవాదులు అస్పృశ్యమనిరి. స్వలాభ ప్రేరితులగు నొక జస్టిసు పక్షమువారును, వారికి తోడునీడలగు జమీందారులును ఈ అమూల్యావకాశమును వినియోగపరుచుకొనుటకు బూనిరి.

ఇక నధికార ప్రసాదులగు నాంగ్లేయులును ఈ సంస్కారములను ఆశీర్వదించియుండిరా! డైహార్డులు ఈ సంకుచిత సంస్కారములును ఉపసంహరించుకొనుట యుక్తమని వాదింతురు. కార్మికులు వాగ్దాన భంగమనియును, స్వాతంత్ర్య భారతము తిరస్కరించునని యును ఘోషించుచున్నారు.

ఇన్నిఇట్లుండ, దొరతనమువారు మాత్రము నిజముగ సంస్కారములను సాగించుటకే యాతంత్రమును పన్నిరాయని సంశయము గలుగకపోదు. విశాల నియోజక ప్రదేశములను నిర్ణయించి, వివిధరాష్ట్రముల యందును స్వాతంత్ర్య పూరిత శాసనసభలను నియమించి, మదించిన ఏనుగుమీద అబలుడగు మావటీని నధిష్టింపజేసి యేమిసాధింపగలరు? బహుశః కాలచక్ర పరిభ్రమణము చేత నీఅరడజను వత్సరముల కృషియును ప్రపంచ పరిణామ ఝంఝామారుతోద్ధూతమై, నూతనాకృత్తులను ధరించునో యని యూహింపనగును.

సయాంబియ్యము.

దేశీయులచే నాయకులని వరింపబడు దేశభక్తుల ఆందోళనము బూటక మనియు, నోరులేని కోట్లకొలది పాటవపుజనులకు తామే నిజమైన పాలకులమని పలుమారు ప్రకటించుకొను ఇండియా దొరతనము వారు విదేశీయ బియ్యమును విరివిగ దిగుమతిగావించి, నోరులేని రైతాంగమునకు గావించు అమూల్య సహాయ్య మెట్టిదియో! కర్షకవర్గముతో నిండిన భరతవర్షపు బీదరైతు ప్రపంచవు టార్థిక పతన మూలమున ప్రాణావశిష్టుడయియుండ, సయాముబియ్యపుదిగుమతి మూలమున నిలిచియుండిన ప్రాణములను సైతము గోల్పోవుచున్నాడు. సామ్రాజ్యాంతర్గత రాజకీయ సమస్యలను చక్కబెట్టుకొను నుద్దేశమును మనమున నిడుకొని, నోరులేని భారతీయులను అహుతిచేయు నాంగ్లప్రభుత్వ విధానము యొక్క అవ్యాజ ప్రేమాంకురములను పరికించి, సంతసించువారు ఇంకనుగలరా? భారతీయులకు నష్టదాయకమని యెరింగియే భరతప్రభుత్వమువారు నూకల మీద నామకార్థము పన్ను విధించుటకియ్యకొనిరి. తన్మూలమున వ్రతమును, సుఖమును రెండును చెడుచున్నవి గాని అన్యముగాదు.

బీదకూలివానికి చవుకబియ్యముగదా సుఖమని కొందరిసూచన. ఇదిపొరబాటు. కర్షకుడు ధరలుపడిపోయిన, కూలినుపయోగించుకొనుటకియ్యకొనునా? కూలియే పుట్టకున్న కూలివాడు చవుక పదార్థములనైన నెటులకొనగలడు? మద్రాసు శాసనసభవారి సూచనలను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గమనించి, రైతుసంరక్షణార్థము ఒక సయాము బియ్యముమీదనేగాక, ఇండోచైనా జపాను దిగుమతి బియ్యముమీద సయితము పూర్తి సుంకములను విధించుటకియ్యకొందురుగాక. రైతురక్షకులమని యీసందర్భమున నైనను వెలువరింతురుగాక.

ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయము-నిడుబ్రోలు.

పై విద్యాలయము నిడుబ్రోలులోని రామానీడు విద్యాలయమున ఏప్రేలు 14 తేదినుండి ప్రారంభింపబడును. విద్యార్థులకు భోజన సదుపాయములకు నెలకు రు 10 లు చెల్లించవలెను. రైతులకు అవసరమగు ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ శాస్త్రములయొక్క ప్రధానసూత్రములు నాయకులచే ఉపన్యసింపబడును. ఆంధ్ర నాయకులు భోగరాజు పట్టాభి శీతారామయ్య, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులు, అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుపంతులు, మొదలగు నాయకులుపన్యసింతురు. ప్రోగ్రాం ముందు ప్రకటింపబడును. విద్యార్థులకు రంగాగారు సాన్నిధ్యమునను డి అవసర విషయముల బోధింతురు. గత వత్సరమున పలు ప్రాంతములనుండి 40 మంది విద్యార్థులువచ్చి, ఉచిత విద్యావిధానమును బడసిరి. ఈ సంవత్సరమున అన్ని తెలుగుజిల్లాలనుండియు విద్యార్థులు రాగలరని ఆశించుచున్నాము. విద్యాలయము సుమారు

ఫెడరల్ అసెంబ్లీ.

స్థానముల పంపకములో అన్యాయము.

ఫెడరల్ అసెంబ్లీయందు 375 స్థానములు కలవు. ఇండియా బిల్లు లెఖ్ఖప్రకారం బ్రిటిషు యిండియాలో 257,000,000 మందియు, స్వదేశ సంస్థానములలో 78,801,912 మందియు, కలసి ఈ 375 మంది 335,901,912 మంది ప్రజల ప్రతినిధులుగనుందురు. సగటున ప్రతి 895,735 మందికిని ఒక ప్రతినిధి కలడు. ఈ లెఖ్ఖప్రకారం స్వదేశ సంస్థానములలో యుండు 78,801,912 మందికి 87 చిల్లర స్థానములును, బ్రిటిషు యిండియాలో నుండు 257,100,000 మందికి 287 స్థానములను యియ్యవలసి యున్నది. కాని యీవిధముగా పంపబడక స్వదేశ సంస్థానములకు 125 స్థానములును బ్రిటిషుయిండియాకు 250 స్థానములును యియ్యబడినవి. యీ 250 లో గూడ 4 స్థానములు "నాన్‌ప్రావిన్షియల్ స్థానములు" అని ప్రత్యేకింపబడినవి. జనసంఖ్య దామాషాను బట్టి బ్రిటిషు ఇండియాప్రజలకు 41 స్థానములు తక్కువయియ్యబడినవి.

బ్రిటిషు ఇండియాకు యియ్యబడిన 246 స్థానములైనను రాష్ట్రములకు క్రమముగ పంచిపెట్టబడలేదు. రాష్ట్రములజనసంఖ్య 257,100,00 మందినిబట్టి ప్రతి 1,045,121, మందికిని ఒక స్థానము ఏర్పడుచున్నది. యీక్రింది లెఖ్ఖలు స్థానముల పంపకము వివరములను తెల్పుచున్నవి.

రాష్ట్రములు.	జనసంఖ్య షుమారు లక్షలు.	ఎన్నిస్థానములు రావలసినది.	ఎన్ని స్థానములు ఇయ్యబడినది.
మద్రాసు	456	43.6	37
బొంబాయి	179	17.1	30
బెంగాలు	501	47.9	37
సంయుక్తపరగణాలు	484	46.3	37
బీహారు	324	31.0	30
పంజాబు	285	22.5	30
సెంట్రలుప్రావిన్సు-బీరారు	155	14.8	15
అస్సాము	86	8.2	10
వాయవ్య సరిహద్దు ప్రాంతీయము	24	2 3	5
ఒరిస్సా	67	6.4	5
సింధు	38	3.7	5
బ్రిటిషు బెలూచిస్తాను	4½	1 కి తక్కువ	1
ఢిల్లి ...	6	"	2
అజ్మీరు-మెర్వారా	5½	"	1
కూర్గు ...	1	"	1

(వైజనసంఖ్య లెఖ్ఖలు జా. పా. క. రిపోర్టు ననుసరించిన.)

రాష్ట్రములందు ప్రతి 1,045,121 మందికిని ఒక స్థానము వచ్చినపుడు, స్వదేశ రాజ్యములలో ప్రతి 630415 మందికిని ఒక స్థానము చొప్పున 125 స్థానములివ్వబడినవి. యీ 125 స్థానములకు సంస్థానములోని ప్రజలు తమయిష్టము వచ్చిన వారినిఎన్నుకొని పంపిన యెడ ఈ స్థానములు యివ్వబడినందులకు అంతగాచింతపడనవసరములేదు. కాని 125 స్థానములను ప్రజాప్రతినిధులుగాక ఏ 150 మంది సంస్థానాధీశులచే నియమింపబడువారు అలంకరించెదరు. రాష్ట్రములలో 10 లక్షలు ఒక్కప్రతినిధిని ఎన్నుకొని పంపగా ఏ 150 మందిసంస్థానాధీశులు 125 ప్రతినిధులను పంపెదరు.

స్థానముల పంపకము జనసంఖ్యనుబట్టి చేయబడక పోవుటఅక్రమము. గ్రేటు బ్రిటనులో చట్టమునుబట్టి ప్రతి 70,000 మందికి ఒక స్థానము కావున్న పద్ధతిలో యివ్వబడెను. ఐర్లండులో గూడ ఒకప్రత్యేక చట్టము గావింపబడి 43,000 మందికి ఒకస్థానమువంతున జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రాతినిధ్యము యివ్వబడెను. యీలాటి పద్ధతులు, చట్టములు ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, బెల్జియము నందుగలవు.

ప్రపంచమంతటికిని అమెరికాయందలి ఫెడరేషన్ పద్ధతి చాలప్రఖ్యాతి కెక్కినది. ఇండియా ఫెడరేషనుయందు రెండుశాసనసభలు గలవు. ఒకటి ఫెడరల్ అసెంబ్లి, రెండవది స్టేటు కౌన్సిలు, కాని ఒకదానియందు గూడ అమెరికాయందుగల పద్ధతులు అనుసరింపబడలేదు. యీ రెండుసభలలోను స్వదేశసంస్థానములు, బ్రిటిషుఇండియా రాష్ట్రముల మధ్యస్థానములుచాల అన్యాయముగా పంచిపెట్టబడినవి.

స్టేటుకౌన్సిలుయందు బ్రిటిషుఇండియా రాష్ట్రములకు 156 స్థానములును, స్వదేశ సంస్థానములకు 104 స్థానములకు మించకుండాను గలవు. బ్రిటిషుఇండియాలోని ప్రజలలో 1/3 వంతు స్వదేశ సంస్థానములలో యుండగా, వీటికి యిన్ని హెచ్చు స్థానములిచ్చుట అన్యాయము ప్రాతినిధ్యము జనసంఖ్యకుగాని, చెట్లకును, పొరంబోకు భూములకును గాదు. ఒకవేళ యేరియాను పట్టి స్థానములవిభజన జరిగినదని చెప్పినను, ఆపద్ధతికూడ సక్రమముగ ఆచరింపబడలేదు. బ్రిటిషుఇండియాలో రాష్ట్రములమధ్య పంచిపెట్టడములోకూడ అన్యాయము జరిగినది. అది యీక్రింది లెఖ్ఖలు వలన తెలియగలదు.

రాష్ట్రము.	జనసంఖ్య మిలియన్లు	స్థానములు
మద్రాసు	45.6	20
బొంబాయి	18.0	16
బెంగాలు	50.1	20
సంయుక్తపరగణాలు	48.4	20
పంజాబు	23.6	16
బీహారు	32 4	16
సెంట్రల్‌ప్రావిన్సెస్ బీరారు	15.5	8
అస్సాము	8.6	5
వాయవ్యసరిహద్దుప్రాంతీయము	2.4	5
సింధు	3.9	5
ఒరిస్సా	6.7	5
ఢిల్లి	0.6	1
అజ్మీరు-మెర్వారా	0.6	1
బ్రిటిషు బెలూచిస్తాను	0.5	1
కూర్గు	0 2	1
ఆంగ్లోఇండియన్సు	...	1
యూరోపియనులు	...	7
ఇండియన్ క్రిస్టియనులు	...	2

ఏరియా ప్రకారముగూడ బ్రిటిషు ఇండియాలో అన్యాయముగ స్థానములు పంచిపెట్ట బడినవని క్రింది లెఖ్ఖలవలన తెలియగలదు.

రాష్ట్రములు.	ఏరియా చ. మైళ్లు	అసెంబ్లీలో స్థానములు	స్టేటు కౌన్సిలులో స్థానములు.
మద్రాసు	142.277	37	20
బొంబాయి	77,221	30	16
బెంగాలు	77,521	37	20
సంయుక్త పరగణాలు	106,248	37	20
పంజాబు	99,200	30	16
బీహారు	69,348	30	16
సెంట్రల్ ప్రావిన్సెస్‌బీహారు	99,920	15	8
ఒరిస్సా	13,706	5	5
అస్సాము	55,014	10	5
వాయవ్య సరిహద్దు ప్రాంతీయము	13,518	5	5
బెలూచిస్తాను	54,228	1	1
అజ్మీర్-మెర్వారా	2,711	1	1
కూర్గు	1,593	1	1
ఢిల్లి	573	2	1
సింధు	46,378	5	5

రాష్ట్రముల జనసంఖ్య, విస్తీర్ణము వదలి చదువువచ్చినవారి లెఖ్ఖను పట్టిచూచినను యీస్థానములపంపకము సరిపోదు. బ్రిటిషుఇండియాలో చదువువచ్చినవారు 15,845,287 పురుషులు, 2,239,046 స్త్రీలు, స్వదేశ సంస్థానములలో 4,488,674 పురుషులు, 919761 స్త్రీలు.

జనసంఖ్యనుబట్టి ఒకస్థానమునకైనను అర్హతలేని ప్రదేశములు రెండురాష్ట్రములుగ విభజింపబడుట అన్యాయము. ఇటువంటి చిన్నప్రదేశములను ప్రక్కనుండు పెద్ద రాష్ట్రములలో కలిపి వేయవలెను. ఒకవేళ పెద్దరాష్ట్రములతో కలుపుటకు వీలులేనిచో, కొన్నిచిన్నచిన్న ప్రదేశములనొక గుంపుగాచేర్చి ఒకస్థానమివ్వవలెను. ఒక్కొక్క సంవత్సరము మొక్కొక్క ప్రదేశమునుండి సభ్యుడు ఎన్నుకొనబడవచ్చును. యీపద్ధతి తృప్తికరముగ నుండకపోవచ్చును కాని ఇండియాబిల్లునందు సూచింపబడిన పద్ధతులు ఏమాత్రమును తృప్తికరమైనవి కావు.

చిన్నచిన్న రాష్ట్రములకు కొన్ని స్థానములకు నిమ్చుటచేతను, కొన్ని రాష్ట్రములకు "వెయిట్లేజి" యను పేరుతో కొనిస్థానములను అధికముగా యిచ్చుటచేతను, కొన్ని రాష్ట్రములకున్యాయముగ రావలసిన స్థానములు పోయినవి.

ఇండియాయందు వేర్వేరు వర్ణములు, కులములు, భాషలుబట్టి గల విభేదములను పురస్కరించుకొనియు, క్రొత్తవీలికలు కల్గునట్లు బ్రిటిషువారు మంచిఅవకాశమును [illegible]. కొన్నిజాతులు, కులములపట్లనేగాక కొన్నిరాష్ట్రముల పట్లగూడ ప్రత్యేకఅభిమానము చూపింపబడినదని యీబిల్లునుండలి ముఖ్యవిషయము చీలికను పాలించుటలో బ్రిటిషువారు నిపుణులని యిందువలన స్పష్టమగుచున్నది.

(మాడరన్ రెవ్యూనుండి)

రెండు మాసములు జరుగును. జమీన్ రైతులకుఅవసరమగువిషయములుగూర్చి గూడ నాయకులుపన్యసింతురు. రాదలచుకొన్న విద్యార్థులు ఈ క్రింది చిరునామాకు దరఖాస్తుల పంపుకొనవలెను

జి. లక్ష్మీనారాయణ ఎ. [illegible] బి.యల్.,

రామానీడు విద్యాలయం,

నిడుబ్రోలు

గుంటూరుజిల్లా.

వెంకటగిరి రైతుల సభ

పైర్లవారి వగైరాలు గూర్చి యోచించుట

వెంకటగిరి తాలూకా ముఖ్యరైతులెల్లరు పొదూరులోగాని, వెంబులూరులోగాని, ఏప్రెలు 15 తేదీలోపల సమావేశమై పైర్లవారి కిస్తుగూర్చియు, మలుము కిస్తులగూర్చియు ఆలోచించి నివారణోపాయమునకు మార్గమును అన్వేషింతురని తెలియుచున్నది.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్.)

సిన్హా ప్రభువుగారి ప్రశంస.

లండను,

5 సెప్టంబరు 1934

ది మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని (లిమిటెడ్.)

12 డిమర్ రోడ్, కలకత్తా.

అయ్యా,

నాస్వంత జీవిత భీమా పాలసీ నెం నెం 6249 యల్. బి పూర్తికాగానే, వాగ్దానము చేయబడిన మొత్తము అతి త్వరితముగా కలకత్తా నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారిచే తీర్మానింపబడినదని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషముగా నున్నది. ముఖ్య కాగితములను వారికి పంపినవెంటనే రు 10,000 లు చెక్కు వారు చేసినది. నాపాలసీ అమలులోనున్న కాలములో కంపెనీవారు నాయెడల కనబరచిన మర్యాదను నేను చాలా మెచ్చుకొను చున్నానని తెల్పుటకు నాకు సంతోషముగ నున్నది.

ఇట్లు,

(సం) సిన్హా ఆఫ్ రాయిపూర్

వివరములకు:—

సబ్ ఆఫీసు, బెజవాడ. 1011 సత్రామవుబాయి, హైదరాబాదు.

యం. రామారావు, ఆర్గనైజరు, [illegible]

టి. వి. రామయ్య, సెక్రటరి.

మద్రాసు రాజధాని (స్వదేశ సంస్థానములతో)

334, తంబుశెట్టివీధి, పోష్టుబాక్సు నెం 150, మద్రాసు.

వింజమూరు ఫిర్కా రైతు మహాసభ.

శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగుట.

వింజమూరు ఫిర్కా రైతు మహాసభ తే 24—3—35 ది సాయంత్రము గం 3 లకు జరిగినది. సభకు సుమారు 500 మంది రైతులు విచ్చేసిరి. సభకు వచ్చిన వారిలో ముఖ్యులు పులిచేని సుబ్బరామానాయుడు, గంపా బాలగురవారెడ్డి, గంటం చెన్నారెడ్డి, యీ. వెంకటరెడ్డి, కేసవరాజు సుబ్బారావు, యుత్తపు వేమలరెడ్డి, బయ్యపురెడ్డి బాలసుబ్బారెడ్డి, కెలంగోటి వెంకటాచలంనాయుడు, యల్లాల నారపరెడ్డి, చీదిరాల కేవయ్యశెట్టి మొదలుగాగల వారలు విచ్చేసిరి.

శ్రీ సిద్ధాంతి వెంకటసుబ్బయ్యగారు సభను ప్రారంభించుచు భారతదేశమునకు రయితులువారి వంటి వారనియు, రయితులపైననే ఆంధ్ర దు ఆధారపడియున్నారనియు, రయితులు చేతిపరిశ్రమలను అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చిననేగాని దేశము బాగుపడదనియు, ప్రస్తుత విదేశముల పోటీవలన పడిపోయిన పరిశ్రమలను మనము సరియగు మార్గములోనికి దెచ్చుట అత్యవసరమనియు, ధరలుబడిపోయి కష్టములనుభవించు యీదినములలో గవర్నమెంటువారు కిస్తీలు మెంటు చేయజాలుట అన్యాయమనియు నుడివిరి. అంతట అధ్యక్షులు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారికి సభలో వింజమూరు ఫిర్కా రైతు సంఘము తరపున స్వాగతపత్రమర్పింప బడెను. అంతట అధ్యక్షులు లేచి తమ ఉపన్యాసమును ప్రారంభించుచు, రష్యాయందు రైతు లే విధముగా తమపరిపాలనను సాగించుచున్నదియు వివరించుచు, మనముకూడ రైతుసంఘముల నెలకొల్పి తీవ్రప్రయత్నములు సాగించవలెననియు, రాగల రాజ్యాంగ విధానమంతయు రైతులపైననే యాధారపడి యుండుననియు, బ్రిటీషువారు మనకర్పింపదలచుచున్న శ్వేతపత్రము యెవరికిని తృప్తికరము గాదనియు, ఆరాజ్యాంగ విధానము వల్ల రైతులకు నష్టమేగాని లాభమించుకంతేని యు లేదనియు, రైతులకు మేలొనర్చు ప్రతినిధులనె మనము శాసనసభలకు పంపవలయునని యు నుడివిరి. అంతటకొన్ని తీర్మానములు చర్చింపబడినవి. తీర్మానములపై బొమ్మారెడ్డి శేషరెడ్డి, అన్నాబత్తుల శ్రీరామమూర్తిగారలు ఉపన్యసించిరి. అటుపిమ్మట ఫిర్కా రైతు సంఘము యెన్నికలు జరిగి కొందరు ప్రతినిధులు యెన్నుకొనబడిరి. సభ జయప్రదముగా ముగిసినది.

తీర్మానములు.

1. వింజమూరు చెర్వుమరమ్మతు లేనందున శిథిలమైపోవుటవలన వచ్చిననీరంతయు వృధాగా పోవుచు సస్యములు యెండిపోవుచున్నవి కాన జమీందారులవారు సదరు చెరువు మరమ్మతు చేయించవలసినదిగాయీసభవారు గోరుచున్నారు.

2. యీతాలూకాలోని రైతులు యుత్తమనీటి వసతిలేక ప్రతివత్సరము కరవుచేత పీడింపబడుచున్నారు గాన వెంటనే సంగంరిజర్వాయ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించి యీసీమలో పెన్నా నదిలోనికి సంగంరిజర్వాయర్లు పట్టునట్లు చేయవలసినట్లును, వరుసగ కోవలకొద్ది పెన్నానదికి అనకట్టకట్టి యీతాలూకావారికి సమృద్ధిగా నీరు పారుదల వసతి కలుగజేయవలసినదిగా యీసభవారు గవర్నమెంటువారిని కోరుచున్నారు.

3. సయాం మొదలగు విదేశములనుండి దిగుమతియగుచున్న నూకలపై సర్కారువారు ప్రస్తుతము విధింపవలెనని మ 1-కి 0-12-0 సుంకీ

అనంతపుర మండలము

శ్రోత్రియము యినాముదార్ల విజ్ఞప్తి.

ఏమిదిక్రమో కాని పాడిపంటలు క్రొత్తగా లేని శ్రోత్రియము యినాముభూములకు కిస్తురిమీషను యివ్వ నేలేదు. వీరిదుస్థితి సర్కారువారు సరిగా గమనించినట్లు అగపడదు. మొన్నవచ్చి రాను గవర్నరుగారు విచ్చేసినపుడు, రాయలసీమ క్షామనివారణ కార్యదర్శులగు శ్రీయుత వాస్తవి రామచంద్రరావుగారలు ముఖ్యముగా యినాము, శ్రోత్రియము భూములవన్నుల రమీషను యివ్వవలెనని గట్టిగావాదించిరి.

శ్రోత్రియము, యినాము భూములకు కిస్తు రిమీషను యివ్వకూడదని ప్రభుత్వపు విచిత్ర విధానమా? యీజిల్లాలోనుండు శ్రోత్రియం యినాము భూముల రాబడికన్నను దానికిచ్చు సర్కారుకిస్తు 3 రెట్లుండును. ఇక్కడనున్న శ్రోత్రియముదార్లు, యినాముదార్లు, సాధారణ రయితులు, మిక్కిలి బీదవారు. ఈక్షామపరిస్థితులలో వారికుటుంబ పోషణమే మిక్కిలికష్టముగానుండును. ఈసంవత్సరము సర్కారుకిస్తు చెల్లించుటకు వారికి శక్తిలేదు.

ఇక్కడనున్నటువంటి శ్రోత్రియముదార్ల దుస్థితిని వివరముగా వర్ణించి నొక్కిచెప్పినను ప్రభుత్వమువారు కరుణార్ద్ర దృష్టితో చూడకున్నారు. పామిడిగ్రామము సమీపమున మూర్తిస్వాపురము శ్రోత్రియమున్నది. అది 1000 ఎకరములు గలది. తగినటువంటి నీటివసతులు లేకుండుటచే అచ్చటిరయితులు ముఖ్యముగా వర్షముమీదనే ఆధారపడవలెను. దురదృష్టవశమున గతమూడుసంవత్సరములనుండి ఆప్రాంతముల వర్షమే లేదు. దానినుండివచ్చు రాబడి 150/- రూపాయలు. కానిదానికి కట్టవలసిన కిస్తు 300/- రూపాయలు. యిటువంటి క్షామకాలములో రయితులనుండి కిస్తువసూలుచేయుట కష్టతరమైనపని. వారికి జీవనము జరుగుట గుర్లభము. కొందరురయితులు ప్రభుత్వపు క్షామపుపనులకు పోవుచున్నారు. ఈజిల్లాలో : అందాజుగా 180 శ్రోత్రియము లున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఆ శ్రోత్రియందార్ల దుస్థితి వర్ణింప సాధ్యముకాదు. కావున శ్రోత్రియము యినాముదార్ల దుస్థితులు తెలియజేయుటకై గొప్పఆందోళనము సలుపవలెను. దీనికి శాసనసభ్యులు, పత్రికాసంపాదకులు, కాంగ్రెసు నాయకులు, తదితరులును తోడ్పడవలెనని, యిందుమూలముగా ప్రార్థించుచున్నాను.

పరిగి హనుమంతరావు. గుత్తి.

మేమాత్రము లాభముగాదనియు ధాన్యమునకు మ 1-కి రు 1-0-0 చొ॥ బియ్యము నూకలు రాలమీద మ 1-కి రు 1-8-0 కు తక్కువగాని సుంకమును విధించవలసినదిగా ఈ సభవారు గోరుచున్నారు.

4. యీనాటి యెరుకల బుడబుక్కల మొదలుగాగల శివాపస్తులములు లేని జాతులకు నివాస వసతి కలుగజేసి వీరికి సౌకర్యమునకు ఉపయోగపడు భూములు సర్కారువారిచ్చుట అత్యవసరమని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. యిటీవల మద్రాసుశాసనసభలో నేలం తిరువనాపల్లి జిల్లాల కౌన్సిలు మెంటును చర్చించుటకై నాయుడ్ని గౌండనుగారిచే, తేవబడిన అడ్జర్నుమెంటు ప్రతిపాదనముపై వోట్లుపుచ్చుకొనగా యిరుపక్షములవారికి సమాన ప్రతిపత్తి వోట్లులభించుటచే మనజిల్లానుండి మద్రాసు శాసనసభకు పంపబడి కౌన్సిల్ అధ్యక్షులుగా నున్న శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు తమ కాస్టింగువోటును రైతుపక్షపాతముగా నిచ్చినందులకు ఈసభవారు వారియెడల అసమ్మతిని తెలుపుచున్నారు. ప్ర. కార్య.

సమీందారిపు బియ్యము.

26 తేదీన 44437 బస్తాలు మద్రాసు రేవునకు చేరినవి. వీటిలో 14000 బస్తాలు మిగిలినవి నూకలను కలిగియున్నవి. ఇదిగాక యీసీజనులో యింకను 20000 బస్తాలు లేక 1600 టన్నుల బరువుగలిగిన బస్తానూకలుగూడ గలవు. యీబస్తాలు కదలాగ రేవులో దింపబడును.

ఇంద్రియసంజీవినీవటి

శ్రీవాంఛ లేనివారికి, యౌవనముపోయినవారికి, శుక్లనష్టము మొదలగు వ్యాధులచే వీర్యము పల్చనైనవారికి, స్త్రీల, కుసుమవ్యాధులకు వరప్రసాదము వంటిది. పథ్యములేదు. అద్భుతమైన గుణమునిచ్చును.

50 మాత్రల సీసా 1 కి రు 1—8—0.

గ్రహణి మాత్రలు

రక్త, జిగట, అతిసార, బాలగ్రహ, కలరా మొదలగు సమస్త విరేచనములకు అమోఘముగా పనిచేయును. ఒక మాత్రకే గుణము కనుపించును.

25 మాత్రల సీసా 1 కి రు 0—6—0.

క్యాటలాగు ఉచితము — ఏజెంట్లు కావలెను.

సత్తి వెంకటరెడ్డి,
ఇంద్రియ సంజీవి డిపో, యేలేటిపాడు,
పెనుగొండపోస్టు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

కలరా

భీతినొందకుడు! భీతినొందకుడు!!

మాయొక్క "విషూచీ విధ్వంసినీ, కర్పూరసారము" అను నీ రెండు ఔషధములను కలరా తగిలిన వెంటనే వాడినచో ఒకటి రెండు మోతాదులతోనే వారిని శేదులను నిలిపి ప్రాణాపాయమునుండి కాపాడును.

ప్రాణరక్షణకై ప్రతి యింటియందుకొని పెట్టుకొనుడు.

నేత్ర రోగములకై మీరు భయపడనేల?

విశ్వనాథం సుబ్బరామ వైద్యగారిచే కంటి కలకలు, పొరలు, పువ్వులు, దురదలు, దుర్మాంసములు, రేచీకటి, మొదలగు కంటి వ్యాధులను, అంజన, తర్పణ, ఆశ్చ్యోతన, లేపన, వస్తి శిరోవస్తి, ధూళివాటి, చికిత్సా విధానములుచే త్వరగా కుదుర్చుకొనుడు.

ప్రతి ఉదయము 8 గంటలకు బ్రాంచి వైద్యశాలవద్ద వైద్యగారి సలహా పొందుడు.

విశ్వనాథం సుబ్బరామయ్యగారి

నిరీక్షణక్రింద శాస్త్రీయముగా తయారైన ఆయుర్వేద ఔషధములు సరసమైన ధరలకు మావద్ద లభించును.

వంటు ఔషధములు	అంజనములు
కజ్జలి ఔషధములు	లేహ్యములు
ఆసవారిష్టములు	భస్మములు
క్వాథచూర్ణములు	తైలములు

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల

హెడ్డాఫీసు కోవూరు. బ్రాంచి ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

డాక్టర్ యం. రామయ్యగారి
క్షయధు సంజీవి.

వంజు (డ్రాప్సి), తిమ్మెరలు (బెరిబెరి), చచ్చు (పెరాలటిక్ పక్ వాతము) వ్యాధులు, హస్తపాదాది అంగములుగాని, ఉదర హృదయ, మూత్రపిండాది, మర్మస్థానాశ్రితమై, అనేక ఉపద్రవ సహితమైనను, పురాతనమైనను, నవీనమైనను రోగాతురులకే గుణమునిచ్చును. ప్రథమ మోతాదు సేవించిన నాటి మలమూత్రబద్ధముల మాన్పి, మూత్రస్వేదము లధికపరచి ఆయాసము, హృత్ చలన వేగము హృదయ వేదనలు అజీర్ణమునుతొలగించి, అన్నహితము, జీర్ణశక్తిని, నిద్రను అధికపరచి, దోషసామ్యమును, మంచిరక్తమును వృద్ధిపరచి ఒకవారము రోజులకే, వంజు, తిమ్మెరలును, మంత్రమువలె తగ్గించును. 4 వారములలో పూర్ణారోగ్యమును చేకూర్చును.

జ్ఞాపిక. గారెలమందు, పాలమందు, గోంగూరమందు వలె తాత్కాలికముగా తగ్గి మరల వచ్చునటువంటిదిగాదు.

క్రయము :— 1 వారపు ఔషధం రూ 3—4—0
4 వారముల ,, ,, 12—0—0

వలయువారు:... డాక్టరు యం. కృష్ణయ్య,
భారత ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
నవాబు పేట, నెల్లూరు.

మద్రాసు ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు

(1934 సం॥ సవరణ ఆక్టు, ఇనాములబిల్లుచేర్చి)

తెలుగున అన్ని శెక్షనులున్నూ వివరములతోకూడిన్ని యీ ఆక్టుక్రింద దాఖలు చేయబడు, దావాలు, అపీల్లు, పిటీషనులు దాఖలు చేయవలసిన కోర్టు, నియమిత కాలము, కాలదోషములు వగైరా వివరములు తెలుపు సెడ్యూళ్లతోకూడిన్ని, అమ్మకానికి సిద్ధముగానున్నది. వెల పోస్టుఖర్చుసహా రు 1—8—0.

గ్రామ కోర్టుల చట్టము, నూతనవ్యాఖ్యానము 60 పేజీలు

వెల రు 0—8—0 పోస్టుటిక్కెట్లుగా పంపవలెను.

మేనేజరు! — తెలుగు లా జర్నలు ఆఫీసు, నెల్లూరు.

(4-వ పేజీ తరువాయి)

అయినది. అయ్యది కిస్తు రైతునకు నెత్తినున్నదై అప్పుడు (క్రోధముతో) ప్రయున్నది. పూర్వకాలమున సాగుబడిపై పన్ను యిప్పుడు భూమిమీదనే పన్ను. పట్టాపుస్తకాలు. సాగుచేసినా పన్నే సాగుకాకపోయినా పన్నే. రిమోషన్ పద్ధతి కలదందురు. కాని అదిపొందుటకు కనుపు దివాల్లోకూడా కానిపని అయివున్నది. గ్రామమునసబులు అదిగాగల రివిన్యూ అధికార్లు కేంద్ర ప్రభుత్వము వరకు లోనైనారు. రెల్లింటిరవ గార్చిసంఘము వరకు వెంటివరకూడాను. మజరా గడించుటకుమూర్ఖరము. రీ సెటిల్మెంటు ఇంకా కిస్తు హెచ్చులకేగాని తగ్గుదల వంకకు తియుకపోదు. అశాశ్వతమైన కిస్తు నిర్ణయమువలన రైతుల కష్టఫలము సర్వము సర్కారుకు చెందుటచే ఆమంత్రివ్రాసిన లోనుగావలసి వచ్చుచున్నది. పై పెచ్చు నీటితీరువ లేట్లు వకతడి సర్కారు జలాధారమునకు ఉపయోగించినావాలు. భూకైలిటి తీర్వతప్పను. రివిన్యూ విధానమున గల పకరచిక్కుల చేయ దగు బి. యే. బి. యల్. చదివిన వకీల్లు అయినా కరణమైనా నాశ్రయింపకున్న శాసనములవిశక్తి నిశ్చయముగా తెలుసుకోవలేరు. పై సందర్భములలో చదువురాని మోటు రైతుల దీనావస్థ అనుభవించినవారికే తెలియగలదు. ఇంతేకాక ఉప్పుపన్ను, అగ్గిపెట్టెల పన్నుయితర వస్తువులమీద విధింపబడు పరోక్షపు సుంకములు బీద రైతుల జీవనమును దుర్భరముగ జేయుచున్నవి. ఎవరిపై పన్ను వేసిన న్యాయముున్నదికాని ఆపూట బత్తెము కూడాలేక జాతికెల్ల అన్నముపెట్టి సంరక్షించవలసిన నిరుపేద రైతునుండి ఇన్నిపన్నులు వసూలు చేయుట మహా విచారకరము. భూమిపన్ను ఆదాయపుపన్నుగ మార్చుట ప్రథమకర్తవ్యము, కనీస విముక్తి ధర్మముకూడానై యున్నది.

వ్యవసాయ వుత్పత్తిని పోషించుటకు రక్షణ సుంకాలను విధించి వినాశములనిచ్చుట నేటి పాశ్చాత్య ప్రభుత్వాల ధర్మమైయున్నది. కాని ఎక్కడలేని అర్థధర్మసూత్రాలు భారతీయులకే అడ్డు. నిదర్శనముల ఒకటిరెండు సూచించుచున్నాను.

జావా చక్కెర మన్న భారతీయ చక్కెరను ఎట్లు పేరులేకుండా చేయకల్గినది మీకు తెలిసినదే. అది ప్రాబడినమాటయేని, ఆస్ట్రేలియాలో వేరుశనగ పంటకు ప్రభుత్వమువారిచ్చు వినాశము, ఇంగ్లాండులో పాలు సప్లయికి బ్రిటీష్ ప్రభుత్వము విధించిన పాలసప్లయి చట్టపు విధులు, బ్రెజిల్ కాపి వెలలు నిర్ణయించుశాసనము, అమెరికా దూదిబోర్డువారివర్య, జర్మనీలో ఉత్పత్తియగు ఆహారపదార్థముల పోషణార్థమై పరదేశీయ్యాన్ని నిషేధించబడిన సుంకములచట్టము ఇవి చేతిచూటలుకాని మన ప్రభుత్వానికి ఇవిగిట్టవివి. పరయాం జనాబ్లా బీమ్యము చిగురుటివలన యిప్పటివర్తకపు పడిపోయినది. చిక్కులు చిక్కులెల్లవట్లు భూసంచిరా ప్రభుత్వమువారు వదుటీసుకోనక వేమ కొంత చేయుచున్నారము. స్వచ్ఛంద వాణిజ్యమును రూపుమాపి రక్షణవిధానమును అవలంబించిన ఇంగ్లాండు ఇండియాపట్టున అపద్ధతి సమంజసము కాదనుటకు చిత్రములలోకెల్ల చిత్రము. అట్లుచేయ సంకల్పించవనిలో మనసర్కారునకిది మహాశాక్యముకాదు కాని అసంకల్పమే మనకోరలకు కల్గినది.

సహకారసంఘములు రైతునపీల్చి పిప్పిచేయుచున్నది. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు రైతునకు సహాయము చేయవలెను. చిక్కువడ్డీకి తీర్పవాయిదాలమీద అప్పుయివ్వవలెను. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు ఫ్రాన్సు జర్మనీ డెన్మార్కు మొదలగుదేశములు 90, 70, చివరకు డెన్మార్కు 100 సంవత్సరముల వాయిదాలమీద కూడా రైతులకు అప్పుయిచ్చును. అవిధానమునె మనప్రభుత్వమువారును అవలంబింప గోరెదను. మనదేశమున సహకారసంఘములు నామమాత్రముగా పనిచేయుచున్నవి. అవి రైతునకు సాయమొనర్పుటలేదు. అవిరైతుమెడమీద కత్తి వలెనున్నవి. రైతుఆస్తి వేలముచేయుటే వాని పరమావధిగా తేలిపోయినది. రైతు కిస్తురుణభారమున కక్కుర్తినిబట్టి చిక్కువడ్డలకే తనధాన్యము నమ్ముకోవలసిన వాడగుచున్నాడు. సహకారసంఘములు వానిలక్ష్యమునే మరచుచున్నవి. యిటీవల జరిగిన అసెంబ్లీ బడ్జెట్ మీటింగులో 15 లక్షలరూపాయలు సహకార సంఘములకు హెచ్చించితిమని ఆర్థికసభ్యుడు చెప్పినమాట కొంతవరకు ఉన్నతస్థితిని తెల్పుచున్నది. కాని యీమొత్తము నేడు స్వల్పమనియే చెప్పవలెను. సహకార సంఘములు రైతుకుపరియుమైన ఎరువులు విత్తనములు మెరుగైన వ్యవసాయ పరికరములు తెప్పించియిచ్చి సరియైనధరకు ధాన్యాదులు అమ్మకముచేయుచు రైతునకుమిక్కిలిగా సాయపడవలెను.

రైతుఆర్థికము బాగుపడవలెనన్న గ్రామపరిశ్రమల నుద్ధరింపవలెను. మహాత్మా గాంధిగారిచే స్థాపింపబడిన అఖిలభారత గ్రామపరిశ్రమ సంఘము రైతులకెంతయు సహాయభూతముగా నుండగలదు. అయాచోట్లు తగినగ్రామ సంఘములను స్థాపించవలెను. నిన్నటి అసెంబ్లిబడ్జెటు మీటింగులో గ్రామపరిశ్రమలకు కోటిరూపాయ

ఉంచిరి

మధుఫలా
(రిజిష్టరు.)

బలవర్ధకౌషధము. బలవర్ధకౌషధము.

దీనిని ½ ఔన్సు మొదలు 1 ఔన్సువరకు వెచ్చని ఆవుపాలతో బాలురు, వృద్ధులు, యౌవనులు స్త్రీలు మున్నగువారలు పుచ్చుకోదగిన మంచి బలవర్ధకౌషధము యిది యొకటే.

—: ఉపయోగము :—

అర్శమము (ఉదురు) మందాగ్ని, అరోచకము, నైత్యవాంతి, దగ్గు, ఆయాసము, క్షయ, యింద్రియనష్టము, మేహ, ప్రమేహ వ్యాధులను పోగొట్టి, నరములకును కండరములకును పటుత్వ మిచ్చునట్టి టానిక్!

దీనితో తామ్ర వంగశాలీసాది చూర్ణమునుగాని, వాజీకరణ సింధూరమును గాని చేర్చిపుచ్చుకొనిన సుఖరోగములను బారదోలి యింద్రియపుష్టి నిచ్చును.

"మధుఫలా" స్త్రీలు సేవించిన, ప్రదరరోగములు (కుసుమవ్యాధులు) అమినోరియా, మెనోరేజియా, డిస్మనోరియా, లకోరియా, మున్నగు వ్యాధులను పోగొట్టును. స్త్రీలు "మధుఫలా" సేవించునప్పుడు దీనితోపాటు "బాలసూర్యోదయము"నుగాని "ఋతుకూలవటి"నిగాని సేవింపవలయును.

12 ఔ. మందుగల సీసా 1 కి 1—8—0
24 ఔ. మందుగల సీసా 1 కి 2—12—0

కోరువారు:—

శ్రీ రామాంజనేయ ఔషధశాల,
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

ములు ప్రత్యేకింపబడుటమాత్రము సంతోషింపతగిన విషయము. యీవిషయమున మాత్రము ఆర్థికసభ్యుని అభినందింపకుండజాలను. గాంధిగారు చెప్పినట్లు గ్రామపరిశ్రమల విషయమున ప్రభుత్వమువారుచేయుట యెంతయు ఆవశ్యకము. యీసమయము విడనాడక గ్రామపరిశ్రమలనుద్ధరించి తమ ఆర్థికస్థితిని చక్కబరచుకొనవలసినదని రైతులను హెచ్చరించుచున్నాను.

యిక వ్యవసాయాభివృద్ధికి నీటివసతి కలిగించుట ప్రభుత్వధర్మమని వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. ప్రభుత్వశ్రద్ధకు తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు గొప్పప్రమాణమును. ముప్పదియేండ్లుగడచిన యింకా ప్రాజెక్టు నిరాధారమై అంతరిక్షమున రూపవామగ్రియలు లేక అల్లాడుచున్నది. ప్రజాసమిష్టిచే నిర్ణయింపబడని కార్యనిర్వాహకవర్గము ప్రభుత్వము కనుక ప్రజలనెల్ల రక్షించుటయేవారి ప్రధాన ధర్మమని వారనలంపలేరు. అర్థోత్పత్తి కారణమైన కష్టజీవుల అభివృద్ధికివలయు కార్యకలాపమును నిర్వహింపకయున్న కలుగబోవు అరిష్టమునకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహింపవలసియున్నది. రయితుల అభ్యుదయము జాతీయాభ్యుదయము విశ్వమానవకళ్యాణ కారణమును. జనకచక్రవర్తి తరావర్యనముచే నాగలిబట్టి "అన్నం బ్రహ్మేతివ్య జానాత్", అను ఉపనిష వాక్యపరమార్థమును ప్రపంచమునకు మీకుమిక్కిలి భారతీయులకు ముగాటియైన బోధించినారు. మానవకోటి జీవితముకు పోషించు పవిత్రధర్మము రయితుధర్మము. కనుకనే మనమావిశ్వమాతపాదాలకు ప్రేంకీ పూజించుటకు తగియున్నదియు ఏమున్నదే ప్రధాన సాక్షి నీసుఖము చెమ్మటలుకారుచో ఆహారము భుజించుటని చెప్పుటాడ్డి కష్టముచేయు రైతులు జీతికొన్నవి అనుచు మానవరించు ధర్మమని. నేను భారతీయ హృదయసింహాసనమున స్త్రేరుసామ్రాజ్యమును ఏలుచున్న గాంధి మహనీయ మూర్తి లోకానికి చాటుచెప్పుచున్న సత్యధర్మమునుఇదియు. ఆమహాత్ముని ఆజ్ఞల నిలవాల్సి తమసర్వస్వము సమర్పించి మాతృసేవజేయుచుండు జాతీయ వీరులు ధన్యులు పూజనీయులు. రైతాంగమున అణిగియుండిన జ్వాలల ప్రజ్వలింపజేసి స్వశక్తి సామర్థ్యముల వికసింపజేసిన ఆచార్యరంగవంటి ప్రభృతులు రయితుసేవకులు వందనీయులు. పూజనీయులయిన రైతుసోదరులారా! మీశక్తులనెల్ల కేంద్రీకరించి విజృంభించినచో భవదీయ సంకల్పము సిద్ధిపొందుటకు తథ్యము. వేదవేదన భారతధర్మము నిలువెల్లనిండియున్న త్యాగమూర్తులు మీరు. మీకు అపజయమనునదిలేదు. ఆసాధ్య మనుమాట మీచెవిని బడనీయకుడు. కావలసినది ఒకటె. సంకల్పము, దృఢసంకల్పము. విజయము తప్పనిసరి. ఆపరమేశ్వరుడు వలయుశక్తిసామర్థ్యములు మీకు ప్రసాదించుగాక.

మహాత్ముని సంచారము

గాంధిగారు మరల అఖిల భారత సంచారము సలుప నిశ్చయించిరనియు, గుజరాతునుండి సంచారము ప్రారంభించెదరనియు తెలియుచున్నది.

* * *

బంగారు ఎగుమతి

23 తేదితో అంత్యమగు వారమునందు బొంబాయినుండి ఇంగ్లండుకు 8855048 రూపాయల విలువగల బంగారము ఎగుమతియయ్యెను. ఇంగ్లండుకు బంగారు ప్రమాణమును విడనాడి నప్పటినుండి యిటు ఎగుమతి యైన బంగారము విలువ రు 2,25,19,13,165 లు.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడు)
మచిలీపట్టణము

1934 సంవత్సరములో జరిగిన వ్యాపారము రు 22,00,000
రెండవ వాల్యుయేషను బోనసు పాలుకు 1000-కి రు 15 లు.
మొదటివాల్యుయేషను బోనసు పాలుకు 1000-కి రు10లు మాత్రమే

అమలులోనున్న వ్యాపారం	...	రు. 80,00,000
భీమానిధి	... ...	,, 9,60,000
ప్రీమియము ఆదాయము	...	,, 3,70,000

ఆంధ్రులచే నిర్వహింపబడుచున్న యీ సంస్థలో వెంటనే భీమాచేయుడు.

అన్నిచోట్ల పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

వివరములకు

తెన్నేరు కృష్ణమూర్తి బి.ఏ. — ఆర్గనైజర్,
యం. మంగయ్య, బి.ఏ., బి.యల్., — కార్యదర్శి.

1048 తిప్పరాజువారివీధి, నెల్లూరు.

60 క్షేత్రములు 67 రోజులు ప్రయాణము రు 115 లు టిక్కెట్టు.

యాత్రా స్పెషల్

టిక్కెట్లు పూర్తిగావచ్చినవి. కొద్దిమందికే చోటుకలదు. టిక్కెట్లకై త్వరపడుడు.

ఎక్కడనుండి, ఎప్పుడు:—25—4—35 నెల్లూరునుండి బండి బైలుదేరును

5-4-1935 తేది సాయంత్రములోపల ప్రయాణ టిక్కెట్లు, భోజనటిక్కెట్లు, కొనవలెను. 6 తేది ఉదయముతో టిక్కెట్ల అమ్మకమునిల్పివేయబడును. గూడూరు, నాయుడుపేట, సూళ్లూరుపేట, స్టేషనులలో మాత్రం యాత్రికులు ఎక్కుటకొరకు ఈ బండి నిలుచును. మద్రాసువారు 27—4—35 తేది ఉదయమునకే రాయపేట స్టేషనులో బండి ఎక్కవచ్చును. నెల్లూరుకు ఉత్తరమునుండి వచ్చువారు నెల్లూరు స్టేషనుకు ముందుగనే రావలెను.

టిక్కెట్లు:— 3 క్లాసు చార్జి రు 115 లు, 2 క్లాసు చార్జి రు 240 లు. రెండవతరగతి ప్రయాణీకులు మాత్రం కొన్ని క్షేత్రములలో చెల్లించవలసిన యాత్రాపన్ను రైల్వేకంపెనీవారి లెక్కప్రకారం బండిబైలుదేరునప్పుడు స్టేషనువద్ద షుమారు రు 5 లకు లోపల చెల్లించవలసియుండును.

3 సం॥లకు లోబడిన బాలురకు చార్జిలేదు. 12 సం॥లకు లోబడిన వారికి అర్ధచార్జి మాత్రమే.

భోజనవసతులు:— 67 రోజులకు మొత్తముగా భోజనటిక్కెట్లు కొన్నవారికి

రోజు 2 పూటలకు	రు 35-0-0 లు	...	టిఫిన్ కారియర్‌లో	2 పూటలకు	రు 60-0-0 లు
రోజు 1 పూటకు	రు 20-0-0 లు	...	డిటో	1 పూటకు	,, 35-0-0 లు
పూట 1-కి	రు 0- 5-0 లు	...	డిటో	పూట 1-కి	1 కి 0- 8-0 లు

12 సం॥లకు లోబడిన వారికి అర్ధ చార్జీలు.

శుచిపరులైన ఆంధ్రబ్రాహ్మణులు మడితో వంటచేసి వడ్డింతురు. నెల్లూరు బియ్యము, శుచినెయ్యి, తాజావస్తువులు ఉపయోగింపబడును. పర్వదినములలో ఉపవాస ముండదలచుకొన్నవారు ముందుగాచెప్పిన భోజనమునకు బదులు ఫలహారములు సప్లయి చేయబడును. వంట చేసుకొను వారికి బియ్యము, పప్పు, నెయ్యి, కూరలు వగైరా పదార్ధములు కావలసిన వారికి ఖరీదుకు అమ్మబడును.

—: యాత్రల వివరము :—

తేది.	స్థలము.	బండినిలుచు దినములు.
	1935 సం॥ ఏప్రెల్ నెల	
25	నెల్లూరు (బయలుదేరుట)	
26	మద్రాసు	1
27	తిరువళ్లూరు	1
28	కంచి	1
29	చిదంబరం	1
30	కుంభకోణం (కావేరినది)	1
మే 1,2	రామనాథ్ (దర్భశయనం నవపాషాణం)	2
3 మొ 7 వ	రామేశ్వరము (ధనుష్కోటి సేతువ (పాంబత్తు)	5
8	మధుర (వేగావతినది)	1
9,10	తిరుచునాపల్లి (శ్రీరంగం జంబుకేశ్వరం)	2
11	తిరుపతి	1
12	తుంగభద్ర (కృష్ణభూపసం ౦)	1
13,14	పండరీపురం (చంద్రభాగనది)	2
15	పూనానగరం	1
16	నాశిక (పంచవటి త్ర్యంబక)	1
17 మొ 19 వ	బొంబాయి	3
20	సూరత్ (తపతీనది)	1
21	బ్రోచి (నర్మదానది)	1
22	బరోడా (విశ్వామిత్రి)	1
22 మొ 24 వ	ద్వారక (బైట్ ద్వారక)	2
25	సబర్మతి (మహాత్ముని ఆశ్రమము)	1
26	అహమ్మదాబాదు	1
27	ఢాకోర్ (శ్రీకృష్ణ తులాభారం)	1
28	ఉజ్జయిని (సిప్రానది)	1
29	భూపాల్	1
30	గ్వాలియర్ (లండన్ పట్టణమునకు సమానము)	1
31 జూన్ 1	ఆగ్రా (తాజ్ మహాల్ కోట యమునా)	0
2.3	మధుర (గోకులబృందావనం-గోవర్ధనం)	0
4,5	ఢిల్లి (శ్రీచక్రవర్తిగారి సింహాసనదర్శనం)	0
6,7	హరిద్వారం (హృషీకేశం లక్ష్మణఝూల)	0
8	లక్నో (నైమిశారణ్యం-గోముఖి లక్ష్మణపురి)	1
9	అయోధ్య (సరయూనది)	1
10 మొ 12 వ	ప్రయాగ (అలహాబాద్ త్రివేణీసంగం)	3
13 మొ 21 వ	శ్రీ కాశీక్షేత్రం	9
22 మొ 23 వ	గయ (ఫల్గుణీ-బుద్ధగయ)	2
24 మొ 26 వ	కలకత్తా (హుగ్లీనది)	3
27 మొ 28 వ	శ్రీజగన్నాథం (సముద్రస్నానం)	2
29	సింహాచలం	1
30	రాజమండ్రి (గోదావరి)	1
జూలై 1	బెజవాడ (కృష్ణానది)	1
2	నెల్లూరు	—
	రోజులు	67

—: టిక్కెట్లుఅమ్ము ప్రతినిధులపేర్లు. :—

నెల్లూరు.—పొత్తూరు లక్ష్మయ్యశెట్టి, చంద్రా అండ్ కంపెనివారు, వెనుబోలు శేషయ్యశెట్టి, తన్నీరు వెంకటాద్రియులు శెట్టిగార్లు, స్టోన్‌హౌస్ పేట, నూనె జగ్గయ్యశెట్టిగారు, నవాబుపేట. కాంద్ర బలరామిరెడ్డిగారు, ప్రొట్టిపాడు అండ్ రంగనాయకుపేట.

కోడవలూరు—శ్రీ జయలక్ష్మి రైస్ ఫ్యాక్టరివారు,
నార్త్‌రాజుపాలెం—పాలిచర్ల రామిరెడ్డిగారు.
సంగం—ఆదూరు వెంకటసామి గుప్తగారు.
చిరువెర్లి అమీన్ అక్మకూరుతాలూకా—విప్పగుంట జగన్నాథంగారు,
యిందుపూరు—యరబోలు రామచంద్రారెడ్డిగారు.
పొట్టియిసుకపల్లి—చీదెళ్ళ రంగయ్య శెట్టిగారు.
కోవూరు—శ్రీకృష్ణవిలాస్ రైస్‌మిల్లువారు.
కోడూరు—దుగ్గి పద్మనాభయ్య శెట్టిగారు.
ఊటుకూరు—నిడిముసిలి సుబ్బారెడ్డిగారు.
మద్రాసు 31 నారాయణ మొదలివీధి. పూరా జగన్నాథం శెట్టిగారు, జి. డి. ఎ. ఆర్. ఎ [ఆడిటర్] అండ్ అకౌంటెంట్.
కావలి—టంగుటూరు అశ్వర్థనారాయణ శెట్టిగారు, సావుకేపు.
కందుకూరు—బొమ్మిశెట్టి లక్ష్మీనరసింహం శెట్టిగారు.
కనిగిరితాలూకా—యన్నమూరు నరసయ్యశ్రేష్టిగారు, పెదఅలవలపాడు.
గౌరవరం—మేదరమిట్ట రంగారెడ్డి, పి. డబ్ల్యు. డి. అండ్ ఎల్. ఎఫ్. కంట్రాక్టర్ కావలి తాలూకా.
సూళూరుపేట—కాళంగి సుబ్రమణ్యం శెట్టిగారు.
నాయుడుపేట—దేవతా చెంచుసుబ్బయ్యశెట్టిగారు
గూడూరు-కుంచెర్ల చెంచురామయ్యశెట్టిగారు,సావుకేపు.
కంటా మునుస్వామి శెట్టి, బాదరుపేట, కాళహస్తి.
హనుమాల్ శెట్టి లక్ష్మయ్యశెట్టి, ముత్తుకూరు.
వాకాటి కృష్ణయ్య ముత్తుకూరు అనంతపురం, నెల్లూరుజిల్లా.

ఇతర వివరములు

ప్రయాణము రాత్రిపూట. పగలులు క్షేత్రము చూచుట. రాత్రులు నిద్రాభంగములేదు.

ప్రయాణము సౌఖ్యవంతముగా నుండును. జంక్షనులలో బండ్లు మారనవసరములేదు. మీకేమి ప్రకారమే టిక్కెట్లు అమ్మబడును.

ఎల్లప్పుడు డాక్టరు మీతోనుండి మీకు సాయపడుచుండును. మనభాష తెలియనిచోట అన్నివిషయములు తెలిసికొనుటకుగాను ఇంగ్లీషు, హిందీ వగైరా భాషలు తెలిసిన ఆర్గనైజరుగూడా యాత్రలలో వచ్చును.

మంచి అనుభవజ్ఞులు, సమర్థులగు వారిచే ఈ బండి బైలుదేరుటచే, ప్రయాణీకులకు ఏ యిబ్బందియు నుండదు. వస్తువులు భద్రముగానుండును. తపాలా సౌకర్యము లుండును. బహిష్టగు స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగ ఏర్పాటుచేయబడును.

కైంచేబిలు బండి బైలుదేరునప్పుడు అందరికీ యివ్వబడును. ఏర్పాటుకంటే హెచ్చుటిక్కెట్లు అమ్మబడవు. కావున వెంటనే త్వరపడకున్న ఆశాభంగముగలుగును.

యాత్రికులారా! ప్రయాణము చేయువారు అందరు మీ దేశస్థులు, మీ భాష తెలిసినవారు, ఇరుగు పొరుగువారు, చివరవరకు ఒకే బండిలో ప్రయాణము చేయువారు మీకు సాంగత్యము లభించుట, తోడుకొరకు వృథాకర్చు పెట్టనక్కరలేకుండుట, రు 115 ల టిక్కెట్టుతో 67 దినాలలో 60 పుణ్యక్షేత్రములు సందర్శించుట, జంక్షనులలో మారనక్కర్లేకుండా, కూలీలకర్చులు వగైరా శ్రమలు లేకుండుట, ఈ యాత్రాస్పెషలువల్ల మీకు కలుగుచున్నవి. కావున ఈ స్వల్ప ఖర్చుతో ఎక్కువ సౌకర్యముల ననుభవింతురని ప్రయాణీకుల నాహ్వానించుచున్నాము.

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వివరములకు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

కె. వి. రాజరత్నం నాయుడు బి.ఎ.,
క్రూయిజ్ మేనేజింగు ఏజెంటు,

ఆంధ్రా స్పెషల్ టూరింగు క్రూయిజ్ సిండికేటు,
హాస్పిటల్‌రోడ్డు, సంతపేట నెల్లూరు.

బొబ్బిలి ఎస్టేటు
సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు తీర్పు

స్వ. విలేఖరి.

గంజాం విశాఖపట్టణం జిల్లాల స్పెషల్ రెవిన్యూ ఆఫీసరగు యం. సోమరాజు శెట్టిగారు బి.ఎ, 7-10-1934 తేదిన పార్లాకిమిడి క్యాంపు పాలకొండవద్దచేసిన ప్రొసీడింగ్సు:—

ఈ గ్రామములో శిస్తురేట్లు తీర్మానించవలెనని గవర్నమెంటువారు 17-5-1934 తేదీగల 1542 నెంబరు ఉత్తరువును జారీచేసియున్నారు. ఈ గ్రామములో భూముల వివరం.

	ఎ. సెం.
2 రైతాధీనములో	330-46
1 అనాధీనములో	0-72
3 ఉత్తరవునివారు	0-84
4 నవుకరీగాను దరిమిల్లా ఇనాములు	4-57
5 సెటిల్మెంటుకు ముందు ఇనాములు	17-93
6 పోరంబోకులు	35-07

పైవానిలో రైతాధీనములోని 1-వ వాక్యలా భూముల శిస్తురేట్లు మాత్రమిప్పుడు నిర్ణయింపవలసియున్నది.

ఈ గ్రామములో ప్రస్తుతములో వసూలుకాబడు మొత్తపుశిస్తు రు 8740-12-11. భూములు చాలవరకు మాగాణిభూములు. వీనిలో సాధారణముగ రెండు వరిపంటలు పండును. కొన్ని భూములలో చెరుకు ఫలించుచున్నది. మిగతమాగాణిభూములలో వరి ఒక పంట మాత్రము పండును. వర్షాధారపు మాగాణి యం. 1-25 ఎకరములు మాత్రమే. మెట్టవిస్తీర్ణము యం. 8-84. రెండు వరిపంటలుపండే మాగాణికి నీరు నాగావళి ఏటికాలవలద్వారా వచ్చుచున్నది. ఒక వరిపంట మాత్రము ఫలించు భూములకు చెరువు ఆధారము. ఆ చెరువునీరు చాలకపోతే కొన్నిభూములకు ఏటికాలువ నీటిని ఏతముపెట్టి పారించుకొందురు. ఈ మాగాణిభూములు తరమువారిగా విభజింపబడిన వివరము..

నాగావళి ఏటికాలవ నీటిపారుదలగల రెండు వరిపంటలుపండు మాగాణిభూములు	1 తరం	210-33
చెరువు నీటితోను ఏటికాలవ నీటితోను	2 తరం	59-61
పారుదలకాబడు ఒక వరిపంట పండు మాగాణి	3 తరం	29-20
అన్యము చెరువు నీటిపారుదల గలది	4 తరం	21-23
వర్షాధారము	3 తరం	1-25
మెట్ట	4 తరం	4-66
,,	5 తరం	4-18
	కల్లు	330-46

ఇప్పుడు వసూలగు శిస్తు రు 8740-12-11 1320 ఫసలినుండి వసూలు చేయబడుచున్నది. అప్పుడు భూములకు తరము ఎకరా ఒకటింటికి శిస్తురేటు ఈ క్రిందివిధముగ నిర్ణయింపబడినది.

		ఎకరా శిస్తు
రెండు పంటలు ఫలించుమాగాణి	1 తరం	రు. 32-0-0
,,	2 తరం	21- 8-0
ఒకపంటపండు మాగాణి	3 తరం	16- 2-0
,,	4 తరం	10-12-0
వర్షాధారపు మాగాణి	3 తరం	5- 8-0
మెట్ట	4 తరం	3- 0-0
,,	5 తరం	2- 0-0

ఈ పైరేట్ల ప్రకారము శిస్తు తాము చెల్లింపజాలమనియు, ధరలు నీరసమైన నిక్కాలమున దేవస్థానములు రాజాగారికి శిస్తుపోగా ఫలితము నుండి తమకేమి మిగులుటలేదనియు రాజాగారిచ్చిన పట్టాలలో నమూదుకాబడిన మొత్తపు విస్తీర్ణము యం 459-11 లు అయినను సర్వే ప్రకారము యం 128-65 సెంట్లుతగ్గి సరియగు విస్తీర్ణము యం 330-46 తేలినందున దానికి మాత్రము పాదలి, గాన్నాయుడుపేట, బిట్టరాపురం, నిలవగిరం తిలవరం, చిన్నమంగళాపురం, గొట్టిపంగలాపురం, అల్లెన్న యీ ఆరుజాదు సర్కారు గ్రామములలో వసూలులోనుండు శిస్తు రేట్ల ననుసరించి తమ రేట్లను తగ్గింపవలెనని రైతులు ప్రభుత్వమువారికి అర్జి యిచ్చుకొన్నారు.

పై అర్జిలోని సంగతులు సరికావని రాజాగారు ఆక్షేపించినారు. వారి వాదమేమనగా 168-2 సెక్షన్ ప్రకారము ఇప్పుడేములలోనుండు శిస్తురేట్లు క్రమమయినవని అంగీకరించి వానిననుసారమున ప్రస్తుతపు రేట్లు తీర్మానము గావలెనని ఇప్పటిరేట్లు ఇరువది ఏండ్లుగా వసూలులో నున్నందున వానిని తగ్గింపకూడదు, ఇంకా రూపాయ ఒకటింటికి రెండణాలవంతున జాస్తిచేయవలెనని వాదించుచున్నారు.

1802-వ సంవత్సరములో పేష్కష్ నిర్ణయించుటకై తయారుచేయబడిన లెఖనుబట్టి 1207-1209 యీమూడు ఫసలీలకు సరాసరిశిస్తులు. డిమాండు 102 గరిసెలని లెక్కింపబడినది. దీని వెల రు 1573-2-8 సదరు మొత్తము రు 25-8-0 చేర్చినయెడల యీగ్రామ ఆయివజు పేష్కష్ నిర్ణయముకొరకు రు 1573-2-8 లు అని నిర్ణయింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. పై లెఖనుబట్టి ఆకాలములో మెట్ట 9-89, మాగాణి 320-37, గ్రామ నెత్తం 7-93, చెరువులు 10-54, కాలవులు 16-60 లుగా విస్తీర్ణం విభజింపబడినవి. తోపులక్రింద పులవరికిగాను కొంతభూమి మినహాయింపబడినది. ఆభూములిప్పుడు పట్టాక్రింద సాగవుచున్నవి. ఇంకా గ్రామనెత్తము చెరువులు, కాలువలక్రింద నుండిన భూమిగూడ మాగిణిగా మార్చబడినది. కాబట్టి ఇప్పట్లో తిరాయితీకాబడిన మెట్ట మాగాణి విస్తీర్ణము 404 ఎకరాలు. అందులో మెట్ట 395-0, మాగాణి 9-0 మొత్తము 404-0. సర్వేప్రకారము పై విస్తీర్ణము యం 330-46 గా తేలినది. రాజాగారు ఒకపద్ధతి ననుసరించకుండా శిస్తులు జాస్తిచేయుచు పోయిరి గాన 1316 ఫసలీనాటికి శిస్తు వసూలు 130-11-14 గరిసెలనియు రొక్కము 508-15-3 లు అని పరిగణింపబడినది. ఈ మొత్తము 1320-వ ఫసలీవరకు వసూలగుచుండి అఫసలీలో రైతులకు రాజాగారికి దావాలుజరిగి హైకోర్టువారి తీర్మానము ప్రకారము రైతుల సమ్మతిమీద గరిసె ఒకటింటికి రు 61-11-8 ల ప్రకారము ధాన్యము రొక్క శిస్తుగా మార్చబడి యీ మొత్తమునకు 1326, 1331, 1332 ఫసలీలలో రు 2000 లు అధనము చేర్చబడినది. 1332 ఫసలీ ఆఖరునుండి సదరు రు 8740-12-11 లు యీరోజువరకు వసూలగుచున్నది. ఈమొత్తపు నిర్ణయములో రాజాగారు ఏదైన నొక పద్ధతిననుసరించి శిస్తులు పెంచినవారు గారని స్పష్టమగుచున్నది. ఎట్లయితేనేమి సాధ్యమైనంత జాస్తి శిస్తు వసూలుచేయగోరి ఇట్లు వర్తించిరి. ఎస్టేటు ల్యాండాక్టు వచ్చేవరకు రైతులకు భూమిలో శాశ్వత హక్కులేనందున అప్పటి వరకు రాజాగారు శిస్తులు ఇష్టమువచ్చినట్లు వృద్ధి చేయుచు పోయిరి. ధాన్యపుశిస్తులు రొక్కముగా మార్చబడినప్పటికి శిస్తులు రైతులకు దుర్భరమైనవి. ఇప్పుడు నాప కట్టు దరిద్రులుగా నున్నారు. అందరు సావుకార్లకు బాకీపడినారు. కాబట్టి వారికి జీవనోపాధిక లోపములేకుండునట్లుగా శిస్తుల నిర్ణయింపు అవశ్యకము.

సాధారణముగా పక్కనగల జాస్తి విస్తీర్ణము తేలుట స్వాభావికము. ఈ గ్రామములో 459-11 యకరములనుండి 330-46 యకరాలుగా తగ్గినది. శిస్తులు తక్కువనిరోధకము లేనిపోని జాస్తి విస్తీర్ణమును పట్టాలలో వేసినారని స్పష్టమగుచున్నది. ఇక ఆరుజాదు సర్కారు గ్రామములలో వసూలగు శిస్తు రేట్లు చాలాతక్కువ. అన్నట్లు రెండు వరిపంటలు పండు మొదటితరం భూమికి యకరాకు వసూలుచేయబడు శిస్తు రు 14-4-0, ఒక పంటమాత్రము పండు భూములకు రు 9-8-0. వర్షాధారపు భూములు నాలుగవ తరము యకరా శిస్తు రు 2-6-6, మెట్టభూములు 2 వ తరం యకరా శిస్తు రు 2-6-0 యీగా జిల్లాలో మరి యే ఇతర ఎస్టేటులోను ఇంతటి జాస్తి శిస్తు వసూలు చేయబడుటలేదు. బొబ్బిలి ఎస్టేటు విభిన్నమైనగా దీనికి పేష్కష్ తక్కువ. శిస్తు వసూలుమాత్రం జాస్తి. ఈ సందర్భములలో రైతులకు శిస్తు విషయములో కొంత పరిహార మివ్వవలసియున్నది. ఈరేట్లుగూడ ప్రక్కనయుండు సర్కారు గ్రామములలో రేట్లకన్న జాస్తియే. అయినను సర్కారు గ్రామములకును ఎస్టేటులకును కొన్ని భేదములు గనుక పాటింపవలెను. తర్వాత కనబడిన రేట్ల ప్రకారము మొత్తము శిస్తు రు 8740-12-11 ల నుండి రు 7104-5-0 లకు తగ్గుచున్నది. ఈ రేట్లు 1345 ఫసలీనుండి అమలులోకి వచ్చును. ఇది చెల్లింపబడవలసిన వాయిదాలు డిశంబరు నుండి మార్చి వరకు ప్రతినెల 15-వ తేది నాటికి పట్టా శిస్తు రు 4-0-0 అయినచో పై వాయిదాలతో సంబంధములేకుండా ఒకేసారి చెల్లింపవలెను.

రెండుపంటలు పండు మాగాణి	1 తరం	26- 0-0
,,	2 ,,	17- 0-0
ఒకపంట పండు మాగాణి	3 ,,	13- 2-0
,,	4 ,,	8-12-0
వర్షాధారం	3 ,,	4-8-0
మెట్ట	4 ,,	2-8-0
,,	5 ,,	1-8-0

(సం) యం. సోమరాజు,

7-10-34 స్పెషల్ రివిన్యూ ఆఫీసరు.

సనాతన ఆయుర్వేద ఫార్మసి, నాయుడుపేట

(1) గనేరియా మిక్చర్:—6 దినములలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. వెల. 1—0—0

(2) జ్వరకేసరి:—అన్నివిధములైన జ్వరములను నమ్మకముగాపోగొట్టును ,, 1—13—6

(3) గృహసంజీవిని:—పైపూతకు, లోనికి పుచ్చుకొనుటకు పనికివచ్చును. అనేకవ్యాధుల నివారించును. ,, 0—10—0

(4) నైట్ పిల్స్:—సుఖవిరోచనకారి. మలబద్ధకమును పోగొట్టును. ,, 0—2—6

(5) గోరోచన మాత్రలు:—బిడ్డలకువచ్చు అన్నిజబ్బులకు వాడతగినసంజీవిని ప్యాకెటు ,, 0—2—6

పోస్టేజి ప్రత్యేకము:—వాడవలసిన విధానము మందులో పంపబడును.

ఏజంట్లు కావలెను. మంచికమీషన్ యివ్వబడును.

ఆర్. ముద్దుకృష్ణయ్య, ఆయుర్వేద డాక్టరు,
నాయుడుపేట, నెల్లూరు జిల్లా.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరలు అస్యూరెన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్

8, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

1933 అభివృద్ధిదశ.

నూతన వ్యాపారము రూ 17 లక్షలు.
చెల్లించిన క్లెయిములు ,, 2 లక్షలు.
సంవత్సరాదాయము ,, 2½ లక్షలు.

"కంపెని నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెని వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెని పరిశీలకులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలదు" అని అక్చ్యుయరీ ... ప్రశంసించియున్నారు.

ధారాళమైన కమీషను వేతనముపై పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

యమ్. యస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,
మేనేజింగ్ ఏజంటు

ఇదీచూడండి!

ఎసెంబ్లీలో కార్మికబృందానికి సహాయంచేసే తలపుతో జోషీగారు తెచ్చిన బిల్లు సందర్భంలో వోట్లు సమానంగా వచ్చివుంటే ప్రజలకు సహాయం చేసే ధర్మబుద్ధితో ప్రెసిడెంటు అబ్దుర్ రహీముగారు తమ వోటును బిల్లుకనుకూలంగా యిచ్చి ఆ గౌరవమును దక్కించుకొన్నారు.

ఇదీచూడండి!!

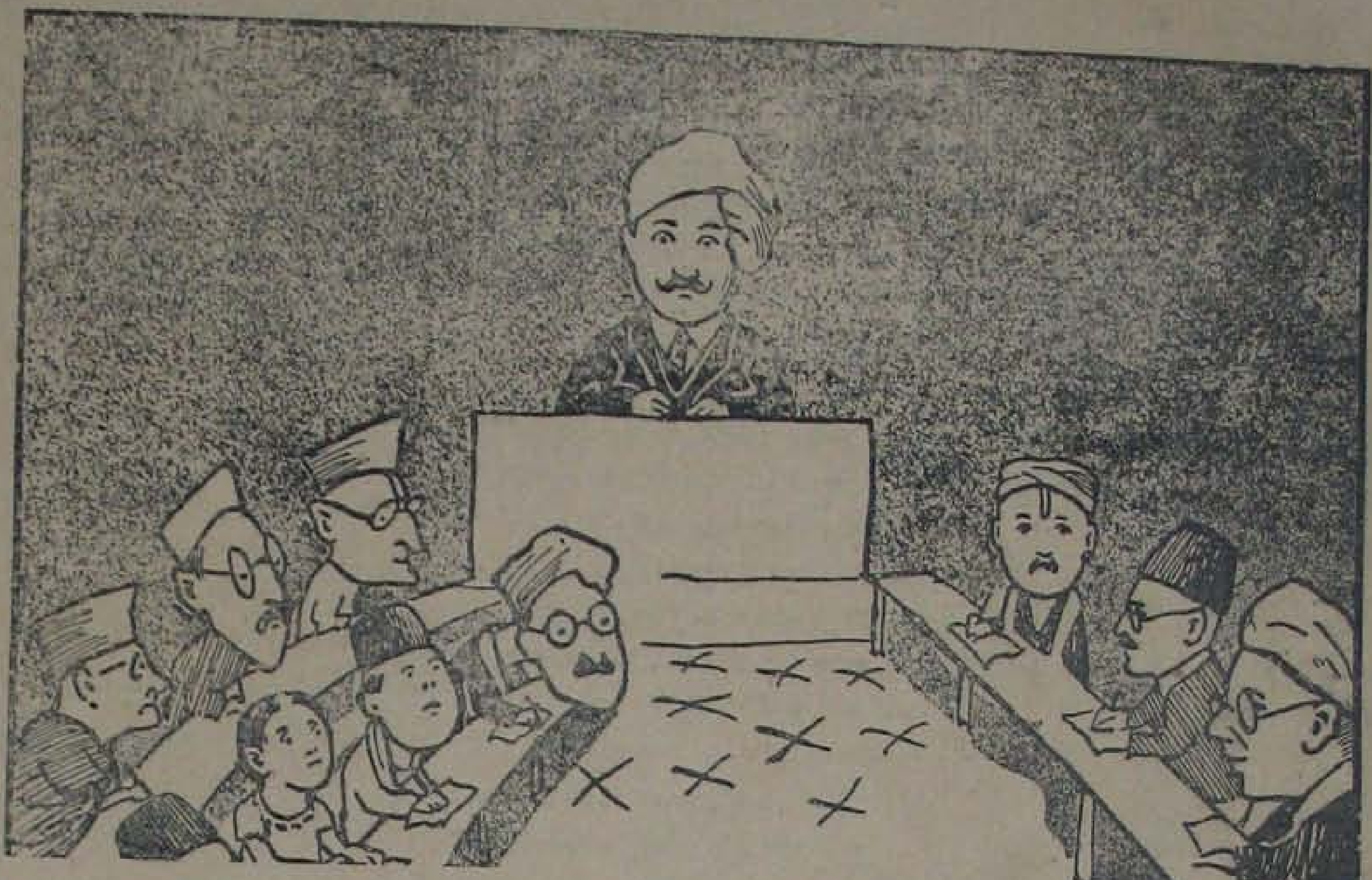

అటువంటి పరిస్థితియే మనరాష్ట్రీయ శాసన సభలోకూడా యేర్పడింది. ఉన్న పన్నులే యివ్వుకోలేక అవస్థపడుతూవుంటే రీసెటిల్మెంటు వచ్చి అధిక పన్నులంటే ప్రజలు పాడలిపోతారు, కనుక ఆ విషయం యోచిస్తామంటూ శాసన సభ్యుడు నాయప్ప గౌండరుగారు అడ్జర్న్మెంటు తీర్మానం తీసుకరాగా నలుబదిమంది యిటూ నలుబదిమంది అటూ సమానమైన బలం చూపారు. రైతు బిడ్డమైన అధ్యక్షులు రామచంద్రారెడ్డిగారు తమ వోటుతో తీర్మానానికి వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించి ఆశాస్త్ర ప్రయత్నాన్ని అక్కడతోనే అంత మొందించారు.

అబ్దుర్ రహీమ్‌గారూ ప్రెసిడెంటే,వీరూ ప్రెసిడెంటే—కాని వారలా చేశారు, వీరిలా చేశారు.

—చిత్రగుప్త

దొడ్ల వరదారెడ్డి ప్రభృతులు

యానాదుల చావ మోదుట.

[నిమ్మల శేషడను యానాది నెల్లూరు పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారి వద్ద 28–3–35 తేది దాఖలుచేసిన పిటిషనుయొక్క సారాంశము.]

"ఫిర్యాది ... నిమ్మల శేషడు, ముద్దాయిలు-దొడ్లవరదా రెడ్డి మరి 5గురు ముద్దాయిలందరు బుచ్చిరెడ్డిపాళెం వాస్తవ్యులు.

2-వ ముద్దాయి వరదారెడ్డిగారి తలవనిపి. 3 4, 5, 6 గురు ముద్దాయిలు రెడ్డిగారి సేవ్య గాండ్రు. బుచ్చిలో 1-వ ముద్దాయి పలుకుబడిగల వాడగుటచేత నిర్బంధముగా ఉచితంగా యానాదులచేత పనిచేయించుకొంటాడు. వారు పనిచేయక నిరాకరించినచో వారిని కొట్టును. తన నౌకరులచేత కొట్టించును. మరియు వారిని అనేకకష్టముల పాల్పడజేయును. 1 నెల క్రితము బుచ్చిలో జరిగిన యానాదులసభలో ఫిర్యాది వరదారెడ్డిగారి కుటుంబీకులను, యితర కుటుంబకులను, యానాదులచేత నిర్బంధముగ పని చేయించు కొనుటను గురించి మాటలాడియుండెను. 21-3-35 తేదీన ఫిర్యాది, తనకొడుకు వెంకటసుబ్బడు కట్టెలు మోసుకొని మధ్యాహ్నం 1 గంటకు యింటికివచ్చిరి. అప్పుడు 3-వ ముద్దాయివచ్చి రెండవ ముద్దాయి మొందటి ముద్దాయియొక్క మినుము మైన కోయుంచుచున్నాడనియు, అతను వారిద్దరిని పిలువు కొని రమ్మన్నాడనియు చెప్పెను. ఫిర్యాది తాను అప్పుడే యింటికి వచ్చినాననియు, చాల అలసట చెందియున్నాననియు చెప్పి నేను పని చేయజాలననెను. ఈ విషయము 3 వ ముద్దాయి 2 వ ముద్దాయికి తెల్పెను. కొద్దికాలము తర్వాత ముద్దాయిలు 2,3,4,5,6 గురు కర్రలు తీసుకొని ఫిర్యాది గుడిసెపైకివచ్చి ఫిర్యాదిని, అతని కొడుకును గుడిసెలోనుండి బయటికి రమ్మనిరి. బయటికి వచ్చిన తన్నెదరని భయపడి వీరు బయటికి రాలేదు. అంతట 2 వ ముద్దాయి గుడిసెలోదూరి వారిని బయటికిలాగెను. వారు బయటికి లాగబడగా 3, 4, 5, 6 ముద్దాయిలు వారిద్దరిచుట్టూ నిలబడి వారిని పారిపోకుండాజేసిరి. 2 వ ముద్దాయి కర్రతో తీవ్రముగా వారిని కొట్టెను. రెడ్డిగారి పనిచేయ నిరాకరించెదరాయని దుర్భాషలాడెను వీరిని కొట్టుచుండగా ఫిర్యాది భార్య, కోమార్తె పోలీసు స్టేషనుకువెళ్లి రిపోర్టుచేసిరి. అంతట పోలీసువారువచ్చి 2,3,4,5,6 ముద్దాయిలను కొట్టవద్దని చెప్పిరి. కాని 2 వ ముద్దాయి పోలీసువారిని వారి పని చూచుకొమ్మని మందలించి, ఫిర్యాది అతనికొడుకు రెడ్డిగారి మనుష్యులనియు, వారిష్టప్రకారం వారిని చేయవచ్చుననియు పల్కిరి. కీనినంతయు, చూచుచుండిన పోలీసు సబ్ఇన్స్పెక్టరుగారి భార్య పోలీసువారిని పంపిరమ్మని పిలువగా, వారు జోక్యము కలిగించుకొనక వచ్చివేసిరి. అంతట 2, 3, 4, 5, 6 ముద్దాయిలు వారిని 1 వ ముద్దాయి యింటికి లాగుకొనిపోయిరి. దోవలో అచ్చటచ్చట కొట్టిరి.

2 వ ముద్దాయి 1 వ ముద్దాయితో యానాదులపనియందు నిర్బంధముగ పని చేయించు కొనుటనుగురించి మాటలాడినది ఫిర్యాదియేయనియు, మినుము కోతకుతాను పిలువరాలేదనియు, వీరికి తలపొగరు పట్టినదనియు, తగినశాస్తి చేయవలెననియు చెప్పెను. వెంటనే 1 వ ముద్దాయి దొడ్లవరదారెడ్డిగారు 6 వ ముద్దాయిచేతిలోని కర్రను తీసుకొని ఫిర్యాదినిన్ని, అతనికొడుకును తీవ్రముగాకొట్టెను. ఈసరికూడా 2 వ ముద్దాయి కూడాకొట్టెను. 6 వ ముద్దాయి, రెడ్డిగారి నౌకరులు కొందరు యానాదులచుట్టూచేరి పారిపోకుండా చేసిరి. దెబ్బలకు తాళజాలక వీరుక్రిందపడిపోయిరి. తరువాత రెడ్డిగారి వుత్తరువుపై 2, 3, 4, 5, 6 ముద్దాయిలు వీరిని గుడిసపల్లితోపునకు కొయ్యలకు కాళ్ళుచేతులు బిగియగట్టి తీసుకొనిపోయి, ఒకగదిలోవేసి తాళముచేసిరి. తరువాత కొంతసేపటికి 2 వ ముద్దాయి వుత్తర్వుమేరకు 3, 4, 5 6 ముద్దయిలు వారిద్దరిని 1 వ ముద్దయి యింటికి తీసుకొనివెళ్లిరి. 1 వ ముద్దాయివారిని విడుదల చేసెను. 3 గ్గురు పోలీసువారి సహాయముతో ఫిర్యాది అతనికొడుకు వారిగుడిసెవద్దకు తిన్నగ నడిచిపోగల్గిరి. పోలీసువారి జోక్యములేక పోయినచో చంపివేయబడి యుందురని ఫిర్యాదియొక్క నమ్మకము. 25 తేదిన జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటువారి కీవిషయములను వీరుచెప్పకొనిరి.జిల్లా ఆసుపత్రిలో దెబ్బలకు సర్టిఫికేట్లుకూడాపొందిరి"

ఫిర్యాదిని ఇతని కొడుకును నేనుచూచినాను. దెబ్బలు బహు ఘోరముగనున్నవి. పశువులను సైతము ఈ విధముగ చావబాది యుండరని నా నమ్మకము. వీరి దుస్థితిజూచి నేనును, నాతోటి ఇతరులును కంటనీరుగార్చితి. ఇకనైనను

రాష్ట్రీయ యానాదుల మహాసభ

మార్చి31 తేది పగలు 10 గంటలకు నెల్లూరులో పురమందిరమునజరుగును. రిటైర్డుహైకోర్టు జడ్జీగారగు శ్రీమాన్ వి. భాష్యంఅయ్యంగార్ అధ్యక్షత వహింతురు. రెవరెండ్ డబ్లు. బొగ్స్ గారు సభా ప్రారంభోత్సవము జరిపెదరు. రావు సాహెబ్ ఒన్నేటి విశ్వనాధరావు పంతులుగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు. సభకు 5, 6 వేల యానాదులు వత్తురని యూహింపబడుచున్నది.

నెల్లూరు కాలేజికమిటి.

ఉపాధ్యాయుల జీతాలు 3 నెలలనుండిబకాయి. కమిటీసభ్యులు ఈనెలలో మూడు పెడితే కోరంరాలేదట. గత సెప్టెంబరులో ప్యాసు చేయవలసిన బడ్జెటు మద్రాసు శాసనసభమాదిరి, ఇంకా పొడుగించ బడుచున్నది. ఉపాధ్యాయులు వారియొక్క కష్టసుఖాలు కమిటీవారికే గాని యితరులకు తెలియనీయకూడదట. కీలుంటేఈకమిటీని డిజాల్వ్ చేయడానికి భారత శాసనసభలో బిల్లొకటి ఉపపాదిస్తే బాగుంటుంది. ఈ అవకతవకలు ఆ వ్రత విశ్వకర్మ పరిషత్ వారైనా దిద్దుతారేమో చూడాలె,

—విలేకరి.

గ్రామాంతరములలోని రైతుపెద్దలు అమాయకులును, నిస్సహాయులునగు ఈ యానాదులయెడ కృపకలిగియుండాలెనని ఆశించుచున్నాను.

—ఒక విలేఖరి.

సంపాదకుడు, ముద్రాపకుడు, ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, జమీన్ రైతు ప్రెస్, గాంధీనగర్, నెల్లూరు.